

Ἡ ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΔΙΑ ΠΑΙΔΙΑ ΕΦΗΒΟΥΣ ΚΑΙ ΝΕΑΝΙΔΑΣ

Ἐγκειρισμένον ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου τῆς Παιδείας ὡς ἐλεύθερον ἀνάγνωσμα δι' ὅλα ἐν γένει τὰ Σχολεῖα (1932)

Τιμηδὲν διὰ τοῦ Ἀργυροῦ Μεταλλίου τῆς Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν (1935).

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΠΡΟΠΛΗΡΩΤΕΑ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ : Ἐτησίᾳ δραχμαὶ 100 Ἐξά-
μηνι δραχ. 55. Τρίμηνι δραχ. 30.

ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ : Αἰγύπτου γρόσια διατιμ. 50,
Ἀμερικῆς δολλάρια 3. — Ἀγγλίας καὶ ὧλων ἐν γέ-
νει τῶν ἄλλων Κρατῶν σελλίνια 10.
Ἐξέμνησὶ καὶ Τρίμηνισὶ ἀναλόγως

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΚΑΤΑ ΣΑΒΒΑΤΟΝ

ΙΔΡΥΘΗ ΤΩ 1879

ΙΔΡΥΤΗΣ - ΕΚΔΟΤΗΣ - ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

ΝΙΚΟΛΑΟΣ Π. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

Ο ΤΟΜΟΣ ΤΗΣ ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ

Ἀρχίζει τὴν 1ην Δεκεμβρίου, ἀλλ' αἱ συνδρο-
μαὶ ἀρχίζουν τὴν 1ην οἰουμένης μηνός.

ΓΡΑΦΕΙΟΝ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

Ὁδὸς Εὐριπίδου 42, παρὰ τὸ Βαρβάκειον.

Περίοδος Β'.—Τόμος 43ος

Ἀθήναι, 1 Φεβρουαρίου 1936

Ἔτος 58ον.—Ἀριθ. 9

ΟΙ ΕΞΩΦΡΕΝΙΚΕΣ ΠΕΡΙΠΕΤΕΙΕΣ ΤΟΥ ΠΕΤΡΟΥ ΑΝΤΙΦΕΡ ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ ΥΠΟ ΙΟΥΛΙΟΥ ΒΕΡΝ

— Συνέχεια ἀπὸ τὸ προηγούμενο —

Σαράντα χρόνια πρωτότερα — τὸ
1799—τότε πού ταξίδευε μ' ἐμπορι-
κὰ στίς σκάλες τῆς Ἀνατολῆς, ὁ Θω-
μᾶς Ἀντιφέρ εἶχε βρεθεῖ στὰ παρά-
λια τῆς Παλαιστίνης, τὴν ἡμέρα πού
ὁ Βοναπάρτης εἶχε διατάξει νὰ του-
φεκισθοῦν οἱ αἰχμάλωτοι τῆς Γιάφ-
ρας. Ἐνας ἀπ' αὐτοὺς τοὺς δυστυχι-
σμένους, εἶχε καταφύγει σ' ἕνα βράχο,
ὅπου χωρὶς ἄλλο θὰ τὸν ἔβρισκαν
καὶ θὰ τὸν σκότωναν, ἀλλὰ περιμα-
ζεύθηκε τῇ νύχτᾳ ἀπὸ τὸν γάλλο θα-
λασσινὸ καὶ μπαρκαρίσθηκε στὸ κα-
ράβι του. Ἐκεῖ τὸν κράτησαν δυὸ
μῆνες, τὸν περιποιήθηκαν καὶ τὸν
γιάτρεψαν ἀπὸ τὶς πληγές του στὴν
ἐντέλεια.

Ὁ αἰχμάλωτος αὐτὸς φανερώθηκε
στὸ σωτήρα του. Τοῦ εἶπε πὼς ὀνο-
μαζόταν Καμὺλκ πασάς, πὼς ἦταν
Αἰγύπτιος, κι' ἀποχαιρετώντας τὸν
καλὸ Μαλουϊνὸ, ὑποσχέθηκε πὼς δὲν
θὰ τὸν ξεχνοῦσε. Ὅταν θὰ ἐρχόταν
ἡ ὥρα, τοῦ εἶπε, θὰ τοῦ ἔδειχνε τὴν
μεγάλην του εὐγνωμοσύνην.

Ὁ Θωμᾶς Ἀντιφέρ χωρίσθηκε τὸν
Καμὺλκ-πασά κι' ἐξακολούθησε τὰ
ταξίδια του. Κάμποσο καιρὸ θυμό-
ταν αὐτὴ τὴν ἱστορίαν καὶ περίμενε
κάποια, μικρὴ ἢ μεγάλη, ἀνταμοι-
βή. Ἐπειτα, σιγά-σιγά, ἔπαψε νὰ
τὴ θυμᾶται καὶ νὰ περιμένῃ τὸ πα-
ραμικρό.

Μὲ τὴν ἡλικίαν, εἶχε ἀποχωρήσει
πιά ἀπὸ τὴν ὑπηρεσίαν καὶ καταγινό-
ταν, στὸ Σαιν-Μαλό, νᾶνατρέφῃ, γιὰ
ναυτικὸ τὸ μοναχογιὸ τοῦ Πέτρο—
ἦταν τότε ἐξηνταεφτά χρονῶν—ὅ-
ταν, τὸν Ἰούνιον τοῦ 1842, τοῦ ἤλθε
ἄξαφνα ἕνα γράμμα.

Τὸ γράμμα, καθὼς φαινόταν ἀπὸ
τὴν ταχυδρομικὴ σφραγίδα, προερ-
χόταν ἀπὸ τὴν Αἴγυπτον, ἦταν γραμ-

μένο γαλλικὰ κι' ἔλεγε τὰκόλουθα:
«Ὁ πλοίαρχος Θωμᾶς Ἀντιφέρ

παρακαλεῖται νὰ γράψῃ στὸ σημειω-
ματάρι τοῦ αὐτοῦ τοῦ πλάτος: εἰκοσι-
τέσσερις μοῖρες καὶ πενήνταεννέα
πρώτα, βόρειον, πού θὰ τὸ συμπλη-
ρώσῃ μ' ἕνα μῆκος πού θὰ τοῦ ἀνα-
κοινωθῇ ἀργότερα. Δὲν πρέπει νὰ τὸ

ΕΙΚΟΝΕΣ ΠΑΙΔΙΩΝ ΕΚ ΤΟΥ ΦΥΣΙΚΟΥ

Ποίος θὰ μποροῦσε νᾶντισταθῇ στὸ γελᾶνι τῆς Μπεμπέκας;

ξεχάσει ποτέ, κι' ακόμα να το κρατήσει μυστικό. Είναι γι' αυτόν σπουδαίοτατο. Τό χρυσάφι, τὰ διαμάντια κι' οί πολύτιμοι λίθοι πού θά τοῦ χαρίσουν μιὰ ἡμέρα αὐτό τὸ πλάτος κι' αὐτό τὸ μήκος, θά εἶναι ἡ δίκαιη ἀνταμοιβή γιὰ τίς ὑπηρεσίες πού ἐπρόσφερε ἄλλοτε σὸν αἰχμάλωτο τῆς Γιάφρας».

Γιὰ ὑπογραφή, τὸ γράμμα αὐτὸ δὲν εἶχε παρὰ ἓνα διπλὸ Κ πού σχηματίζει μονόγραμμα: >K<

Κι' ἄρχισε πιά νὰ δουλεύῃ ἡ φαντασία τοῦ Θωμᾶ: Νὰ λοιπὸν πού τὸν θυμήθηκε ὕστερ' ἀπὸ τόσα χρόνια ὁ Καμύλκ-πασάς! Γιατί ἄραγε τόσο ἀργά;... Ἐμπόδια ἀνυπέρβλητα ἦλάν κράτησαν στὴ Συρία, πού δὲν ἤσυχασε παρὰ μόνο στὰ 1840, μὲ τὴ συνθήκη τοῦ Λονδίνου, δταν τὴν ξαναπῆρε στὴν ἐξουσία τοῦ ὁ Σουλτάνος... Μ' αὐτὸ τὸ «πλάτος» τί εἰσήμεναι; Θὰ περνοῦσε βέβαια ἀπὸ κάποιο σημεῖο τῆς γῆς, δπου ὁ πασάς θά εἶχε θάψει τοὺς θησαυροὺς του. Ἐκατομμύρια ἑκατομμυρίων!... Ὁ στόσω ἦταν ὑποχρεωμένος νὰ κρατῇ τὸ πρᾶγμα μυστικό, περιμένοντας καὶ δεύτερο γράμμα πού θά τοῦ φανέρωνε τὸ «μήκος». Τότε μόνο θά μάθαινε τὸ σημεῖο τῆς γῆς πού ἐκρυβε αὐτὰ τὰ δισεκατομμύρια. Καὶ δὲν ἔλεγε τίποτα σὲ κανένα, οὔτε σὸ γιό του.

Περίμενε, περίμενε... δώδεκα ὁλόκληρα χρόνια. Ἀλλὰ δεύτερο γράμμα δὲν ἐρχόταν. Τί θάκανε; Θὰ πέθαινε, παίρνοντας τὸ μυστικό σὸν τάφο;

Ὁχι βέβαια!... Ἐπρεπε νὰ τὸ ἐμπιστευθῇ σὸ γιό του, τὸν Πέτρο-Σερβάν Μαλό, γιὰ νὰ τὸ ἐπωφεληθῇ τουλάχιστο αὐτός. Ἐτσι στὰ 1854, δταν ὁ γέρο-θαλασσιλός, ὀδονταενός χρονῶν τότε, κατὰλαβε πὼς δὲν τοῦ ἔμενε παρὰ ὀλίγων ἡμερῶν ζωῇ, φώναξε τὸν μοναχογιό του καὶ κληρονόμο του, τοῦ διηγῆθηκε τὴν ἱστορία τοῦ Καμύλκ, τοῦ ἔδειξε τὸ γράμμα του καὶ τὸν ὀρκισε νὰ μὴν ξεχάσει ποτέ κι' αὐτὸς ἐκεῖνο τὸ «πλάτος», περιμένοντας τὸ γράμμα ἢ τὸν ἀνθρώπο πού θά τοῦ φανέρωνε καὶ τὸ «μήκος».

Κι' ὁ Θωμᾶς Ἀντιφέρ πέθανε καὶ θάφτηκε σὸν οἰκογενειακὸ τάφο.

Ἐ, τώρα ἄρχισε νὰ δουλεύῃ κι' ἡ φαντασία τοῦ Πέτρου Ἀντιφέρ, ἄξιου γιοῦ τοῦ πατέρα του. Δεκαπλάσιασε τὰ ἑκατομμύρια τοῦ κρυμμένου θησαυροῦ. Φαντάστηκε τὸν Καμύλκ-πασά γιὰ κανένα ναβάβ τῆς Χαλιμᾶς. Ὁνειρευόταν διαρκῶς χρυσάφι, διαμάντια καὶ πολύτιμα πετράδια... Ἀλλὰ μὲ τὸ χαρακτήρα πού εἶχε—ἀνυπόμονο, ἀνυπόταχτο, ἀνήσυχος, νευρικό—τοῦ ἦταν ἀδύνατο νὰ

κρατηθῇ. Ὁ πατέρας μπόρεσε νὰ περιμένῃ δώδεκα χρόνια χωρὶς νὰ πῇ σὲ κανένα τίποτα, χωρὶς νὰ ζητήσῃ νὰ μάθῃ τί ἀπέγινε κείνος πού τοῦ ἔστειλε τὸ γράμμα μὲ τὸ διπλὸ Κ. Ὁ γιὸς δὲν μπόρεσε. Ἐτσι στὰ 1855, ταξιδεύοντας στὴ Μεσόγειο, στάθηκε στὴν Ἀλεξάνδρεια καί, μὲ τρόπο, ζήτησε πληροφορίες. Ἦθελε νὰ μάθῃ ὅχι ἀν ὑπῆρξε ποτέ κανένας Καμύλκ-πασάς—γι' αὐτὸ δὲν εἶχε ἀμφιβολία ἀφοῦ κρατοῦσε ἓνα γράμμα του—ἀλλὰ ἀν ὑπῆρχε ἀκόμα. Τοῦ εἶπαν πὼς ἀπὸ εἴκοσι χρόνια εἶχε ἐξαφανισθεῖ καὶ κανένας δὲν ἔξερε τί ἀπέγινε!

Ὁ Πέτρος δὲν ἀπελπίσθηκε. Ποιὸς ἔξερε γιὰ ποιὸς λόγους ὁ πασάς εἶχε ἀναγκασθεῖ νὰ ἐγκαταλείψῃ τὴν πατρίδα του καὶ νὰ μὴ δίνῃ πιά σημεῖα ζωῆς. Ὅπως ζοῦσε ὅμως ὡς τὰ 1842, δταν ἔστειλε τὸ περίφημο γράμμα, ἐξείρεται μποροῦσε νὰ ζῇ ἀκόμα καὶ νὰ στείλῃ δεύτερο, πού ἐπειδὴ ὁ Θωμᾶς Ἀντιφέρ εἶχε πεθάνει, θά τὸ λάβαινε ὁ κληρονόμος του...

Ὁ καπετὰν Ἀντιφέρ γύρισε λοιπὸν σὸ Σαῖν-Μαλό καὶ δὲν ἔλεγε ἀκόμα τίποτα σὲ κανένα, ἀν καὶ αὐτὸ τοῦ κόστιζε πολὺ. Ἐξακολούθησε νὰ ταξιδεύῃ ὡς τὰ 1857, κι' ἀπὸ τότε ἄφησε τὸ ἐπ'αγγέλμά του καί, καθὼς εἶδαμε, ζοῦσε μὲ τὴν οἰκογένειά.

Ἀλλὰ τὸ «πλάτος» δὲν τὸν ἄφινε ἥσυχο στιγμή. Κι' ἐπιτέλους φανέρωσε τὸ μυστικό στὴν ἀδελφή του, στὴν ἀνιψιά του, στὸν ἀνιψιό του καὶ στὸν καλὸ Ζιλδὰ Τρεγκομαῖν. Ἐτσι τὸ μυστικό αὐτό, ἀκράτητο πιά, μαθεύτηκε σ' ὅλη τὴν περιοχή. Παντοῦ ἤξεραν—καὶ σὸ Σαῖν-Σερβάν ἀκόμα, καὶ σὸ Ντινάρ—πὼς μιὰ μεγάλη, κολοσσία, παραμυθένια περιουσία θάπερτε μιὰ μέρα στὰ χέρια τοῦ εὐτυχισμένου Ἀντιφέρ. Ἐφτανε νὰ λάβῃ καὶ τὸ «μήκος» πού περίμενε...

Πέρασαν μερικά χρόνια. Κανένα γράμμα δὲν τοῦ ἦλθε ἀπὸ τὸ ἔξωτε ρικό, κανένας ξένος δὲν χτύπησε τὴν πόρτα του. Σιγά-σιγά ἡ οἰκογένεια ἔπαψε νὰ πιστεύῃ σὸ θησαυρό, καὶ τὸ γράμμα ἐκεῖνο τὸ ἔπαιρνε γιὰ φάρσα. Ὁ Ζιλδὰς Τρεγκομαῖν, χωρὶς νὰ τὸ δείχνῃ βέβαια, θεωροῦσε τὸν φίλο του φαντασιόπληχτο. Αὐτὸς ὅμως ἐπέμενε νὰ πιστεύῃ καὶ νὰ τὴν εἶχε κιόλα στὰ χέρια του. Καὶ κανένας δὲν τολμοῦσε νὰ τοῦ ἀντιλέγῃ, γιατί ὁ παράξενος ἀνθρώπος γινόταν ἔξω-φρενῶν.

Ἐτσι καὶ τὸ βράδυ ἐκεῖνο, ὁ καίμενος ὁ Ζιλδὰς ἐπρόσχε νὰ μὴν προκαλέσῃ, μὲ καμμιὰ ἀντιλογία, τὴν

τρικυμία πού φοβόταν σὸ σπίτι ὅλοι τους.

—Ἐλὰ τώρα νὰ ἰδοῦμε, τοῦ εἶπε ὁ φίλος του, ἀφοῦ ἄδειασε καὶ τὸ δεύτερο πότηράκι. Σὲ ρωτῶ γιὰ τελευταία φορὰ: ἔξερεῖς ἐσὺ τί θά πῇ «πλάτος»;

—Ἀπάνω-κάτω... ἀποκρίθηκε δειλὰ ὁ πρῶν «μαουιέρης», κοιτάζοντας τὸ πολύχρωμο μαντήλι πού εἶχε ἀπλωμένο στὰ γόνατά του.

—Ἐρεῖς, ἐξακολούθησε ὁ Ἀντιφέρ, πὼς εἶν' ἓνας κύκλος παράλληλος μὲ τὸν Ἰσημερινό, καὶ πὼς διαίρεται σὲ 360 μοῖρες, πού μᾶς κάνουν 21,660 πρῶτα λεπτὰ τοῦ τόξου καὶ 1,296,000 δεύτερα;

—Πὼς δὲν τὸ ξέρω; εἶπε ὁ Τρεγκομαῖν μ' ἓν' ἀγαθὸ χαμόγελο.

—Ὡραία! Ἐρεῖς ἀκόμα πὼς ἓνα τόξο ἀπὸ 15 μοῖρες ἀντιστοιχεῖ μὲ μιὰ ὥρα χρόνου, ἓνα τόξο ἀπὸ 15' μ' ἓνα λεπτὸ ὥρας, κι' ἓνα τόξο ἀπὸ 15'' μ' ἓνα δευτερόλεπτο ὥρας;

—Νὰ σοῦ τὰ πῶ ἀπὲξω, θέλεις;

—Ὁχι, περιττό. Ἐχω λοιπὸν ἓνα πλάτος 24 μοῖρες, καὶ 59 πρῶτα πρὸς βορρᾶν τοῦ Ἰσημερινοῦ.

(Ἀκολουθεῖ)

ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ ΞΕΝΟΠΟΥΛΟΣ

ΜΙΑ ΕΚΚΛΗΣΗ

Τὰ φτωχὰ παιδάκια τῶν Νηπιαγωγείων, πού διατηρεῖ τὸ «Πατριωτικό Ἰδρυμα Προστασίας τοῦ Παιδιοῦ», ἀπευθύνουν πρὸς τὰ Διαπλάσσις τὴ συγκινητικὴ Ἐκκλήση πού δημοσιεύω παρακάτω. Ὅσοι θὰ συγκινηθοῦν καὶ θὰ θελήσουν νὰ τὰ βοηθήσουν, μποροῦν νὰ στείλουν ὅ,τι ἔχουν κατ'ἀλλήλου ἀπευθείας πρὸς τὸ **Πατριωτικὸ Ἰδρυμα, ὁδὸς Δυναβητοῦ 3, Ἀθήνας**. Ἰδοὺ ἡ Ἐκκλήση:

Εἴμαστε 400 πάνω κάτω παιδιά, ἔχουμε ἡλικία 3 ἕως 6 ἐτῶν. Τὰ πρῶτα τραγούδια, τίς πρῶτες προσευχοῦλες, τὰ πρῶτα γράμματα πηγαίνουμε νὰ μάθουμε στὰ Νηπιαγωγεία τοῦ Π. Ι. Π. τ. Π.

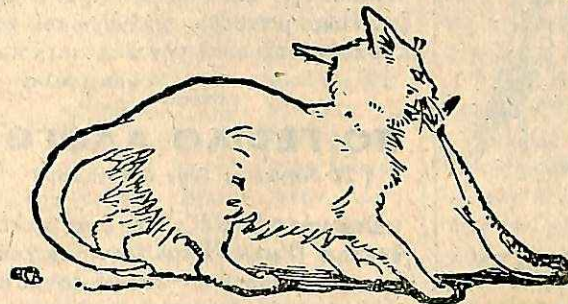
Μὰ δὲν πηγαίνουμε μόνο γι' αὐτό. Πηγαίνουμε γιατί θὰ βροῦμε τὸ μεσημέρι κι' ἓνα πιάτο ζεστὸ καλομαγειρεμένο φαί, πού μᾶς προσφέρει τὸ Νηπιαγωγεῖο καὶ πού πολλὰς φορὲς γιὰ μέρες λείπει ἀπὸ τὸ σπίτι μας.

Πηγαίνουμε ἀκόμη, γιὰ νὰ φήσουμε ἐλεύθερη τὴ μητέρα μας νὰ ἐργασθῇ καὶ νὰ μὴ ἔχῃ ὅλη τὴν ἡμέρα τὸ νοῦ της σὲ μᾶς, γιὰ νὰ μ' ἔμπορῃ ἔτσι νὰ ἐξοικονομήσῃ καὶ τὸ ψωμὶ τῶν ἄλλων ἀδελφῶν μας. Γιατί τὰ περισσότερα ἀπὸ μᾶς, ἢ δὲν ἔχουμε πατέ-

ΟΙ ΓΑΤΕΣ ΤΗΣ ΔΑΝΑΗΣ

[ΑΝΑΓΝΩΣΜΑ ΓΙΑ ΠΟΛΥ ΜΙΚΡΑ ΠΑΙΔΙΑ]

Θ'. — Ὁ καλὸς Ἀλέξανδρος

Ὁ μπαμπὰς κόπηκε. Τὴ στιγμὴ ἐκείνη σπρώχθηκε ἡ πόρτα καὶ παρουσιάσθηκε ὁ Κόντες ὁ ἴδιος... Περιοποιήσε παραξένα, πρὸς τὰ πίσω, σὰ νὰ μὴν ἤθελε ἢ νὰ μὴ μποροῦσε νὰ γυρίσῃ κατὰ μᾶς. Γρήγορα καταλάβαμε τὸ γιατί: Ὁ Κόντες κρατοῦσε σὸ στόμα του ἀπ' τὴν οὐρὰ ἓνα μεγάλο ψάρι, πού τὸ ἔσερνε χάμω σὸ παρκέτο.

Ὁ μπαμπὰς κι' ἐγὼ κοιταχθήκαμε κουνώντας τὰ κεφάλια μας. Σὰ νὰ λέγαμε: «Τί Φουφούλης καὶ τί Κόντες!... Πάσ' τὸν ἓνα καὶ χτύπα καὶ τὸν ἄλλον!» Τότε παρουσιάσθηκε κι' ἡ μαγεῖρσισα: Κυνηγοῦσε τὸν κλέφτη πού τῆς εἶχε ἀσπάξει τὸν κεφαλο...

Ὁ μόνος καλὸς γάτος ἔμεινε τώρα ὁ Ἀλέξανδρος. Ἀλήθεια, αὐτὸς ποτὲ δὲν ἔδινε ἀφορμὴ. Κι' ἦταν πάντα τόσο ἥσυχος, τόσο εὐγενικός! Αὐτὸν ὁ μπαμπὰς ἔπρεπε νὰ τὸν βγάλῃ Κόντε. Καὶ τί ἔξυπνος, καὶ πόσο μάγαποῦσε!

Μιὰ μέρα ἡ νταντὰ ἔχασε μιὰ γαλάζια κορδέλλα ἀπὸ τὸ κρεββατάκι τοῦ Μπεμπέ. Ἐνόμισε πὼς τὴν πῆρα ἐγὼ γιὰ νὰ τὴ βάλω τῆς κούκλας μου κι' ἄρχισε νὰ με μαλώνῃ.

Μὰ δὲν ξέρεῖς, τῆς εἶπα μὲ θυμὸ, πὼς ἐγὼ δὲν παίζω πιά κοῦκλες ἀφ' οὗ ἔχω τίς γάτες μου; Ξεσκότιζέ με!

Δὲν θέλησε νὰκούσῃ. Κι' ἐπειδὴ τῆς μίλησα κι' ἄσχημα, μ' ἔβαλε τιμωρία, νὰ σταθῶ στὴ γωνιά μὲ τὸ πρόσωπο γυρισμένο κατὰ τὸν τοῖχο.

Θέ μου, τί ὀχληρό, τί βασανιστικό πού εἶναι νὰ στέκεσαι ἔτσι ὀρθή, ἀκίνητη, καὶ νὰ μὴν κοιτάζῃς παρὰ τοῖχο! Ὑστερ' ἀπὸ πέντε λεπτὰ τῆς ὥρας μ'

ἔπιασε τέτοια ἀπελπίσσια πού ἄρχισα νὰ κλαίω. Εὐτυχῶς μὲ εἶδε ὁ Ἀλέξανδρος κι' ἤρθε κοντά μου.

Κατάλαβε, φαίνεται, πὼς ἤμουν τιμωρημένη καί, γιὰ νὰ με παρηγορήσῃ, ἄρχισε νὰ τριβεται πάνω μου, νὰ με χαϊδεύῃ καὶ νὰ μοῦ μιλά στὴ γλώσσα του πού τόσο καλὰ τὴν ἐννοοῦσα... νὰ μὴ φωνάζῃ ἡ νταντὰ. Ἐτσι ἡ τιμωρία δὲν μοῦ φαινόταν πιά τόσο βασανιστική. Ἐπαφα νὰ κλαίω, καὶ ἄρχισα νὰ γελῶ...

Αὐτό, φαίνεται, τὸ εἶδε ἡ νταντὰ, κατὰλαβε πὼς ἡ ὀρθοστάσια στὴ γωνιά δὲν μοῦ ἔκανε πιά οὔτε ζέστη οὔτε κρύο, καὶ μοῦ εἶπε νὰ καθίσω.

(Ἀκολουθεῖ)

Η ΚΥΡΑ-ΜΑΡΘΑ

ρα ἢ θάνατι ἄρρωστος ἀν τύχη κι' ἔχουμε, ἢ ἄεργος.

Τὴ φροντίδα τῆς ἐπιβλέψεώς μας ἔχει τὸ Νηπιαγωγεῖο μας.

Μᾶς δίνει τὴν καθαρὴ μας τὴν ποδίτσα, τὸ μπουρουνόλαδὸ μας, τὸ γιὰ τὸς μας, ἀν τύχη καὶ δὲν μποροῦμε, τὸ καλὸ μας τὸ φαί καὶ τὴ ζεστασιά μας.

Τὸ βράδυ ξαναχυρίζουμε στὰ σπῆτια μας. Πολλὰ παιδάκια ὅμως ἀπὸ μᾶς, δὲν μποροῦμε νὰ φθάσουμε εἰς τὸ Νηπιαγωγεῖο, γιατί μᾶς λείπει πότε τὸ παπούτσι καὶ πότε τὸ ρουχαλάκι. Ὅταν τὸ κρῦο εἶναι ὑποφερτὸ πηγαίνουμε καὶ ξυπόλυτα καὶ σχισμένα—δταν ὅμως δυναμώσῃ, δὲν μποροῦμε νὰ ξεκινήσουμε καὶ εἴμαστε ἀναγκασμένα νὰ μένουμε στὴ φωλίτσα μας, πῶναι χωρὶς ζέστη, χωρὶς φαί, χωρὶς τὴν μητρικὴ φροντίδα, γιατί ἡ μητέρα μας πρέπει νὰ τρέξῃ γιὰ δουλειά.

Γι' αὐτό, σκεφθήκαμε, ὅλα μαζί νὰ σᾶς γράψουμε αὐτὸ ἔδω τὸ γράμμα καὶ νὰ σᾶς παρακαλέσουμε θερμὰ νὰ μᾶς στείλετε ὅ,τι παλιὸ παπουτσάκι σᾶς περισσεύει—ἀν εἶναι καὶ χαλασμένο, τὸ Νηπιαγωγεῖο θὰ μᾶς τὸ διορθώσῃ—καὶ ὅ,τι παλιὸ ρουχαλάκι—θὰ μᾶς τὸ μπαλώσῃ κι' αὐτὸ—κι' ὅ,τι παλιὸ ἐσώρουχο, πού θὰ τὸ μαντήρῃ.

Μπορεῖτε νὰ μᾶς στείλετε ὅ,τι θέλετε στὰ Γραφεῖα τοῦ Πατριωτικοῦ Ἰδρυματος κάθε πρῶτ, μέχρι τῆς 2 μ.μ.

ΤΑ ΠΑΙΔΑΚΙΑ

Τ' ΟΡΦΑΝΟ ΠΑΙΔΙ

Ζῶ δουλεύοντας καὶ μόνο, Κι' εἶμαι δώδεκα χρονῶ, Ἦ μαμιά μου, ἀπὸ ἓνα χρόνον Πέταξε σὸν οὐρανόν.

Ὁ μπαμπὰς μου, λένε, λείπει Χρόνια στὴν Ἀμερική, Κι' ἡ μαμιά μου ἀπὸ τὴ λύπη Πέθανε φυματική.

Μήτε γράμμα τους λαβαίνω, Οὔτε μὲ ρωτᾷ κανεῖς, Ὅπου νὰ σταθῶ, εἶμαι ξένο, Χωρὶς ἓνα συγγενή.

Ἐφημερίδες, σοκολάτες, Τσιγυρίζω καὶ πουλῶ, Νὰ ἰδῇτε τοὺς διαβάτες Πόσο τοὺς παρακαλῶ!

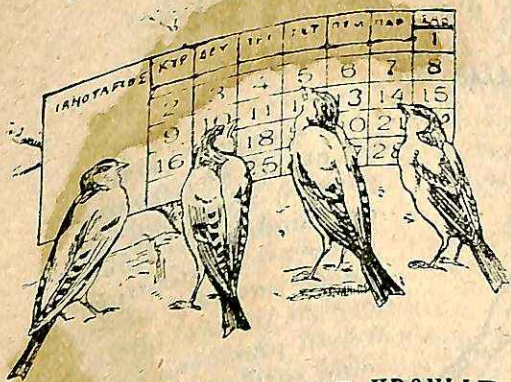
Κάθε βράδυ σ' ἓνα σπῆτι Ἔνο κι' ἄγνωστο περῶ, Πλάι σ' ἓναν ἄλλο ἀλήτη, Σὰν καὶ μένανε ὀρφανόν.

Πάνω σ' ἓνα κρεββατάκι Ποῦχε ἀφιθμὸ τὸ 6, Τὸ μικρὸ μου σωματάκι Ξεκουράζεται ὡς νὰ φέξῃ...

ΡΙΤΑ ΜΠΟΥΜΗ

Ἀπὸ «Τὸ Μαγικὸ Φλόουτο»

Ἀπαγορεύεται ἡ ἀναδημοσίευση

ANDERSEN

ΤΟ ΠΑΡΑΜΥΘΙ ΤΗΣ ΧΡΟΝΙΑΣ

— Συνέχεια από το προηγ. και τέλος —
Κι' ο περσινός κόρακας, — μπορεί να ήταν και ο γιός του, μα το ίδιο κάνει — σκαλωμένος σ' ένα δέντρο, τους απάντησε:

— Είναι ο Χειμώνας, ο ίδιος ο γέρο-Χειμώνας της περασμένης χρονιάς. Δεν πέθανε όπως λέει το ημερολόγιο, μα περιμένει να έρθει η Άνοιξη.

Κι' ο Χειμώνας κουνούσε άργα το κεφάλι του, γαλήνιος και συλλογισμένος. Κοίταζε το δάσος που δεν είχε πιά ένα φύλλο κι' όπου κάθε δέντρο έδειχνε τη χάρη της λεπτής κορμοστασιάς του και τα καλλιτεχνικά σχήματα των κλαδιών του. Ο χειμωνακικός λήθργος κυριεύει τη φύση, και ο βασιλιάς της χρονιάς δνεισθάνει την εποχή που ήταν παιδί και τις ωραίες ημέρες από τα νιάτα του. Κατά το γλυκοχάρμα της μακριάς αυτής νύχτας, έλο το δάσος ήταν σκεπασμένο με παγοκρύσταλλα που άστραφταν σά διαμάντια στο κρύο φως του φεγγαριού. Μα το δεινρο του γέρο-Χειμώνα είχε τελειώσει ξαφνικά την ώρα που περνούσε μπρος από τα μάτια του η ζεστή εποχή του Καλοκαιριού κι' ο πρωϊνός ήλιος πρόβαλε κι' έλυσε τα κρύσταλλα που κρέμουνταν από τα δέντρα κι' απ' τους θάμνους.

— Πότε θάρη η Άνοιξη; ρώτησαν τα σπουργίτια.

— Η Άνοιξη! Τό όνομα αυτό αντήχησε σαν αντίλαλος φερμένος από τα βουνά όπου το χιόνι είχε αρχίσει να λιώνει κάτω από τις ακτίνες του ήλιου και τα πουλιά κελάδισαν: «Η Άνοιξη έρχεται!»

Και από πέρα μακριά ξεπρόβαλε σταν άερα ο πρώτος πελαργός που τον ακολουθούσε ένας δεύτερος. Ένα χαριτωμένο παιδάκι ήταν καθισμένο στη ράχη του καθενός. Κατέβηκαν έλαφρά στο λιβάδι κι' έτρεξαν κι' αγκάλιασαν τέν σιωπηλό γέρο που χάθηκε μέσα στην όμιχλη.

Και η ιστορία της χρονιάς τελείωσε. — Αυτά είναι πολύ ώρα και λαμπρά, είπαν κοροϊδευτικά τα σπουργίτια, είναι πάρα πολύ ώρα μάλιστα. Άλλα δεν είναι σύμφωνα με το ημερολόγιο και έτσι δεν είναι εν τάξει. Πώς μπορούν οι άνθρωποι και παραδέχονται αυτή την άκαταστασία; —

ΤΟ ΓΕΡΙΚΟ ΑΛΟΓΟ

(Τι διηγείται ένας θεός μου)

Στά μέρη μας έζωσε ένας καλός γέρος, ο Πίμην. Ήταν ένενήντα χρόνων. Δεν μπορούσε πιά να εργαστεί και ζούσε στο σπίτι του εγγόνου του, είχε καμπουριάσει. Περπατούσε μ' ένα ραβδί σιγά σιγά, σέρνοντας τα πόδια του. Δεν είχε δόντια και το πρόσωπό του ήταν γεμάτο ζαρωματίες. Τό κάτω χέιλι του έτρεμε και μουρμούριζε όταν περπατούσε. Μα δεν μπορούσε να καταλάβει κανείς τί έλεγε.

Είχα τρεις αδερφούς. Και τους τέσσερις μάς άρεσε να καθαλλικεύουμε. Μα τ' αλογά μας ήταν πολύ ζωνηρά. Ένα μονάχα ξεχώριζε, ο Κόρακας, ένα γέρικο αλόγο πολύ ήσυχο. Αυτό μάς άφηναν να το καθαλλικεύουμε καμμιά φορά.

Μιά μέρα η μητέρα μάς έδωσε την άδεια, και πήγαμε όλοι στο στάβλο μαζί με τον παιδαγωγό μας. Ο άμαξας σέλλωσε τον Κόρακα κι' ο μεγαλύτερος αδερφός μου ανέβηκε πρώτος. Τόν καθαλλίκεψε πόλλή ώρα. Πήγε στο υποστατικό μας, έκαμε το γύρο του κήπου, κι' όταν γύρισε το φωνάξαμε:

— Έμπρός λοιπόν, τρέξε τον!

Χτύπησε τον Κόρακα κι' ο Κόρακας πέρασε σαν άστραπη μπροστά μας.

Ύστερα ήρθε η σειρά του δευτέρου μου αδερφού. Κι' αυτός καθαλλίκεψε τον Κόρακα για πολλή ώρα και μεταχειρίστηκε το καμτσίκι για να τον κάνει να τρέξει.

Ο δεύτερος αδερφός μου ήθελε πολύ να μ'ην κατέβη άκόμα απ' τ' αλόγο, αλλά ο τρίτος επέμενε να πάρει τη θέση του. Δεν μπορούσε πιά να περιμένει.

Ο τρίτος μου αδελφός έκαμε τέν ίδιο γύρο καθώς ο πρώτος. Πήγε στο υποστατικό, τριγύρισε σταν κήπο και πέρασε μέσα από το χωριό. Κι' αυτός γύρισε στο στάβλο από τό λόφο και κατέβηκε τρεχάτος. Όταν μάς πλησίασε, ακούσαμε τον Κόρακα να φασά δυνατά και παρατηρήσαμε μαύρες βούλλες στο λαμό και στους ώμους του. Ήταν καταϊδρωμένος.

1 Φεβρουαρίου
— Ήρθε η σειρά μου. Ήθελα να δείξω στους αδερφούς μου πώς κι' εγώ ήξερα να καθαλλικεύω. Έσπρωξα τον Κόρακα μ' όλη μου τη δύναμη, τόν στάβλο. Όσο και να τον χτυπούσα, δεν προχωρούσε. Περπατούσε λι στο στάβλο.

Όμως α πολύ, τόν κέντρισα με τα σπηρούνια μου και τόν χτύπησα με τό καμτσίκι όσο μπορούσα. Προσπαθούσα να τόν χτυπήσω εκεί που τόν πονούσε περισσότερο. Έσπασα τό καμτσίκι μου και με ό,τι μου έμεινε στο χέρι τόν χτύπησα στο κεφάλι πολλές φορές.

Ο Κόρακας πείσωσε και δεν ήθελε να προχωρήσει. Έκανα μισό γύρο και πήγα σταν παιδαγωγό μου. Τόν παρακάλεσα να μου δώσει ένα καμτσίκι πιό δυνατό.

— Άρκετά, μου είπε. Κατέβη. Γιατί να βασανίζεις τόν Κόρακα περισσότερο;

Λυπήθηκα κατάκαρδα. — Α! όχι, άποκρίθηκα. Δεν έχω άκόμη καθαλλίκεψει. Θά ιδείτε πώς θά τόν κάνω να τρέξει. Δόστε μου ένα καμτσίκι πιό δυνατό.

Ο παιδαγωγός κούνησε τό κεφάλι και είπε: — Μα δέ λυπάσαι! Να τόν κάνεις να τρέξει! Ένα αλόγο είκοσι χρόνων, ένα αλόγο κατάκοπο, που δυσκολεύεται ν' αναπνεύσει, ένα γέρικο αλόγο! Ποιάς ηλικίας νομίζεις πώς είναι; Για ένα αλόγο, είναι πολύ ήλικιωμένος. Είναι καθώς ο γέρο Πίμην. Θά κάνεις λοιπόν καλά να καθαλλίκεψης και στη ράχη του Πίμην και να προσπαθήσης να τόν κάνεις να τρέξει. Θά τό κάνεις αυτό ποτέ;

Συλλογίστηκα τέν Πίμην κι' άκουσα τέν παιδαγωγό μου. Κατέβηκα απ' τ' αλόγο. Κι' όταν είδα τό πλευρό του καταϊδρωμένο, όταν τό είδα ν' αναπνέει με δυσκολία, κουνώντας τήν άκρη της ουράς του της μαδημένης, έννοιωσα πόσο σκληρά είχα φερθεί. Τό λυπήθηκα τόσο πολύ, ώστε άγκάλιασα τό λαμό του τό βρεμένο από ιδρώτα και τοξήτησα συχώρεση που τό χτύπησα.

Και τώρα που είμαι άντρας, φέρνουμε πάντοτε μαλακά στά αλογα, κι' όταν βλέπω να τό κακομεταχειρίζονται, θυμούμαι πάντα τόν Κόρακα και τό γέρο Πίμην.

(Από τό «Παιδικά» του Λέοντος Τολστόϊ)
ΖΩΗ ΦΡΑΓΚΟΥ

ΝΕΑ ΚΑΙ ΠΕΡΙΕΡΓΑ ΑΠ' ΟΛΟ ΤΟΝ ΚΟΣΜΟ

ΟΙ ΚΑΡΤ ΠΟΣΤΑΛ ΑΛΛΟΤΕ ΚΑΙ ΤΩΡΑ

Προχτές που καθόμουν στο γραφείο μου έλαβα από τόν φίλο μου τόν «Έρευντή», που σάς γράφει συνήθως αυτή τη στήλη, μιá εικονογραφημένη κάρτ-ποστάλ. Με παρακαλούσε, επειδή έτυχε να πάω μιá έκδρομή στην Όλυμπία, να πάρω εγώ τη θέση του τούτη τη βδομάδα. Έκει λοιπόν που καθόμουν και κοίταζα τήν ώραλα φωτογραφία του Έραίου που στέλιζε τήν μπροστινή όψη της κάρτας και ζήλευα τόν φίλο μου που χαϊρόταν όλες αυτές τις όμορφιές από κοντά, ενώ εγώ τις έβλεπα τυπωμένες με μαύρο μελάνι επάνω σε άσπρο χαρτί, σκέφθηκα: Να ένα ωραίο θέμα για τό «Νέα και Πείριεργα», που μ' αυτό θά βάλω τό γυαλά σταν παντογνώστη «Έρευντή». Θά γράψω στα παιδιά για τις κάρτ-ποστάλ. Βάλε τό δυνατά σου, Άντανία, να βγής άσπροπρόσωπος.

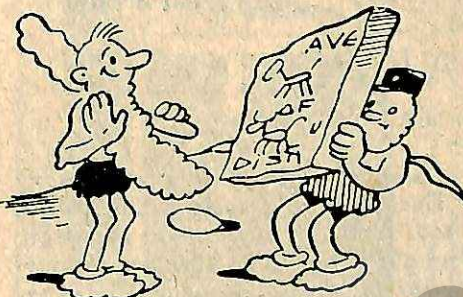
Λοιπόν, παιδιά μου, τούτον τόν τελευταίο καιρό διάβασα πολλά για τις κάρτ-ποστάλ, τό επιστολικό δελτάριο όπως τό λένε στην επίσημη γλώσσα, και σε έφημερίδες και σε βιβλία. Τη μεγαλύτερη όμως έντύπωση μου έκανε τό βιβλίο ενός μεγάλου Γάλλου αρχαιολόγου του κυρίου Βεριτάμπλ, που βγήκε τώρα και λίγους μήνες και έχει για τίτλο: «Η κάρτ-ποστάλ στους προϊστορικούς χρόνους». Μάλιστα στους προϊστορικούς χρόνους. Και άν δεν τό πιστεύετε, σάς παραθέτω έδω μερικά άποσπάσματα, που γράφουν έκπληκτικά πράγματα, για να διαβάσετε και μόνοι σας:

«Κατά τήν λιθινή εποχή, γράφει ο μέγας Γάλλος αρχαιολόγος, η κάρτ-ποστάλ ήταν από σχιστόλιθο. Η όψη ήταν εικονογραφημένη, όπως και οι σημερινές κάρτες, όχι όμως με διάφορα τοπεία ή φωτογραφίες κινηματογραφικών αστέρων, αλλά με τό σκίτσα των πιό κοινών ζώων της εποχής εκείνης, των μαμμούθ, των πλησιοζώων, των έλλαδοθηρίων κ.τ.λ. Η άλλη όψη ήταν για τήν αλληλογραφία, αλλά επειδή τήν εποχή εκείνη δεν μεταχειρίζονταν άκόμη τό σημερινό αλφάβητο, αλλά είχαν τό λεγόμενο ιερογλυφικό, δηλαδή παρ'άστεινιν τό διάφορα νοήματα με σκίτσα διαφόρων πραγμάτων ή ζώων, π. χ. μαμμούθ, πλησιοζώων, έλλαδοθηρίων κ.τ.λ., γι' αυτό ήταν πολύ δύσκολο να ξεχωρίση κανείς ποιá ήταν ή εικονογραφημένη

όψη και ποιá ή αλληλογραφία και αυτό γινόταν αίτία για τραγικές παρεξηγήσεις καμμιά φορά.

«Ένα άλλο μειονέκτημα της κάρτ-ποστάλ της λιθίνης εποχής ήταν τό βάρος της. Οι γραμματοκομιστές κατά τό καλοκαίρι ήταν άδύνατο να κουβαλήσουν όλες τις κάρτες που στέλνονταν από τις διάφορες έξοχες σ' εκείνους που έμεναν στην πόλη και πολλές φορές οι δυστυχισμένοι άνθρωποι κρεβατιώνονταν ή έτρεχαν στα νοσοκομεία, γιατί άν τύχαινε να τούς πέση μιá κάρτα επάνω στο πόδι τους, τούς τό έσάκιζε. Φαντασθήτε λοιπόν τί θά συνέβαινε άν δύο φίλοι ή δυό αδέρφια συνέβαινε να τακνωθούν για τήν κατοχή μιá κάρτ-ποστάλ κι' ο ένας κοπανούσε τήν κάρτ στο κεφάλι του άλλου!

«Πολύ τής μόδας ήταν οι κάρτ-ποστάλ στην Αίγυπτο τήν εποχή των

«Οι γραμματοκομιστές ήταν άδύνατο να κουβαλήσουν τις βαριές κάρτες.» (Σελ. 101, στ. β').

Φωράω, τότε, όμως γράφονταν επάνω σε πάπυρο. Στις σαρκοφάγους της μεγάλης πυραμίδας βρέθηκαν κατά τις άνασκαφές ένα πληθος. Δεν έγραφαν όμως παρά κοινάτα πράγματα τό ίδιο όπως κι' οι σημερινές κάρτ-ποστάλ. Π. χ.

«Θεράμ φίλιά. Σέσωστοις.»

«Πολλούς χαιρετισμούς και καλήν άντίμωση Ραμής.»

«Χρόνια πολλά και ευτυχισμένα. Πτολεμαίος.»

Μα μονάχα από τις κάρτ-ποστάλ αυτές παρουσιάζει κάποιο ιστορικό ένδιαφέρον. Είναι εκείνη που ο Φαραώ Χέωψ έστειλε σ' έναν από τούς φίλους του τήν εποχή που τελείωνε τήν πυραμίδα που πήρε τ' όνομά του. Η ιστορική αυτή κάρτα έχει τό εξής λόγια:

«Από τό ύψος αυτής της πυραμίδας σου στέλνω τούς χαιρετισμούς μου.»

Επίσης και στις άνασκαφές που έκανε ο σέρ Άρθουρ Έδανς στην

Κρήτη, βρέθηκαν αρκετές κάρτ-ποστάλ που σκόπευε να στείλη ο Θησεύς στην Αθήνα, αλλά φαίνεται πως τούς κράτησε ή λογοκρισία του Μίνως: Σε μιá απ' αυτές γράφει: «Όύτε τή μύτη μου δεν μπορώ να βγάλω από έδω που βρίσκομαι».

«Κι' οι αρχαιολόγοι δεν έχουν εξακριβώσει άκόμη άν τ'όγραφε σημαίνοντας πως ήταν άσχημος καιρός ή πως δεν μπορούσε να βρή τήν άκρη από τόν Λαδύρινθο.

«Όπωςδήποτε, σύμφωνα μ' όλες τις στατιστικές που έχουν γίνει, τό ρεκόρ για τή χρησιμοποίηση της κάρτ-ποστάλ ως μέσου αλληλογραφίας τό είχαν οι άρχαίοι Σπαρτιάτες, κι' άλλοτε μάλιστα, έλεγαν πως εκείνοι ήταν κι' οι έφευρέτες της, θέλοντας να έφαρμόσουν κι' έδω τό σύστημα του λακωνισμού. Τό περίφημο μήνυμα. «Έρει τό καλά. Μίνδαρος τ' άπεσσούα...» κτλ. γράφηκε λέει σε μιá εικονογραφημένη κάρτ-ποστάλ που παράσταινε τήν παραλία της Χερσονήσου.

Αυτά γράφει ο κύριος Βεριτάμπλ. Θέλετε κι' άλλα; Πιστεύω πως τούτα είναι άρκετά. Και τώρα, όταν θέλετε να επιδείξετε τις γνώσεις σας, δεν έχετε παρά να τα επαναλάβετε στους φίλους σας κι' άμα σάς ρωτήσουν, να τούς πητε ότι τό διαβάσατε στη Διάπλαση, γραμμένα από τόν Ανανία.

© ANANIAS

Υ. Γ. Τελευταία ώρα. Τούτη τη στιγμή μαθαίνω πως τό βιβλίο του κυρίου Βεριτάμπλ είναι από τήν αρχή ως τό τέλος ψευδής και πως τό έγραφε κάποιος φαρσέρ για να γελάσει εις βάρος των Γάλλων αρχαιολόγων. Και ο άθλιος, με πήρε και μένα στο λαμό του και κόντεψε να πάρει και σάς. Έτρεξα στο τυπογραφείο για να πάρω πίσω τό άρθρο μου, αλλά για τήν κακή μου τύχη είχε κιόλας στοιχειοθετηθεί. Άναγκαστικά λοιπόν όλες τις ψευτιές που σάς έγραφα παραπάνω θά τις διαβάσετε, αλλά μόνο για να γελάσετε άν όμως θέλετε να μάθετε και μερικά άληθινά πράγματα, όρίστε αυτά που είναι άπολύτως εξακριβωμένα:

Λοιπόν ή κάρτ-ποστάλ έχει επάνω-κάτω ένα τό χρόνια που άνακαλύφθηκε και ο έφευρέτης της είναι ένας Γερμανός, ο καθηγητής της Μάνουελ Χέρμαν. Στην αρχή οι κάρτες δεν ήταν εικονογραφημένες, αλλά όμοιες με τό ταχυδρομικά δελτάρια που άγοράζουμε στα ταχυδρομεία. Έστα-

ρα όμως, σε πολλούς ήρθε η ιδέα να στολίσουν τις γωνιές της κάρτας με κανένα μικρό σκίτσάκι, λουλούδι ή σιλουέττα και η επιτυχημένη αυτή καινοτομία πήρε άμέσως τέτοια καταπληκτική διάδοση, ώστε δημιουργήθηκε ζωηροτάτη βιομηχανία για εικονογραφημένες κάρτ-ποστάλ, με την πιο ποικίλη εικονογράφηση. Άλλες παριστάνουν διάφορα τοπεία από καλλιτεχνικές φωτογραφίες. Άλλες διάφορα πρόσωπα της ημέρας, αστέρες του κινηματογράφου, αθλητές κτλ. Άλλες διαφόρους καλλιτέχνες ή ιστορικά πρόσωπα. Σ' άλλες πάλι, χρωματιστές, βλέπουμε αναπαραστάσεις από όλα τα αξιοσημείωτα της ζωγραφικής καθώς και από τα αρχαία κλασσικά έργα, άλλες είναι γελοιογραφίες κτλ.

Η διάδοση της κάρτ ποστάλ μέσα σε λίγα χρόνια ήταν καταπληκτική. Στην Γερμανία, την πατρίδα της, κυκλοφορούν πάνω από τετρακόσια εκατομμύρια τον χρόνο. Στην Γαλλία 90 εκατομμύρια, στην Ελλάδα 30

εκατομμύρια, στην Αγγλία 15, και στην Ισπανία 20 εκατομμύρια. Εκτός από τις κάρτες που χρησιμοποιούνται για την αλληλογραφία, πουλιούνται άλλες τόσες κι' ίσως περισσότερες σε εκείνους που κάνουν συλλογές. Πιστεύω πως κι' από σας πολλοί μαζεύουν κάρτ-ποστάλ και αλήθεια μι' τέτοια συλλογή είναι από τις πιο ενδιαφέρουσες συλλογές που μπορεί κανείς να κάνει. Με μια σειρά εικονογραφημένες κάρτ-ποστάλ, που παριστάνουν τοπεία, ένας μεγάλος—σάν και μένα να πούμε—κάνει το γύρο της Ελλάδας καθισμένος στην πολυθρόνα του και οι μικροί—σάν και εγώ να πούμε—μπαίνουν την γεωγραφία τους σε εικόνες, με τρόπο πολύ πιο ευχάριστο και εντυπωσιακό κι' ζωηρό, απ' ό,τι με το σχολικό τους βιβλίο.

Ο ίδιος

Υ. Γ. Σας παρακαλώ αν ήθελες την «Ερευνητή» να μ' την πητε τίποτε για το φιάσκο που έπαθα.

Πάλι ο ίδιος

ΜΠΑΡΜΠΑ ΜΑΚΡΟΠΟΔΗΣ

ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ υπό JEAN WEBSTER

— Συνέχεια από το προηγούμενο —

— Αυτή είναι η βιβλιοθήκη. Αυτό είναι το μηχανοστάσιο του ηλεκτρικού ρεύματος, αγαπητέ μου μπαρμπα. Το γοτθικό κτίριο άριστερά σας είναι το Γυμνάσιον και εκείνο εκεί του Ρωμανικού ρυθμού είναι το νέο νοσοκομείο.

«Ω δεν ξέρετε τί περίφημα τα καφέρινα κόνοντα τον οδηγό στους επισκέπτες. Όλο το διάστημα της ζωής μου που το πέρασα στο Άσουλον δεν έκανα και άλλη δουλειά και έδω κάνω το ίδιο όποτε μου παρουσιαστεί ευκαιρία. Αλήθεια, σας δίνω το λόγο μου.

Και τώρα έκανα και τον οδηγό σ' ένα κύριο!

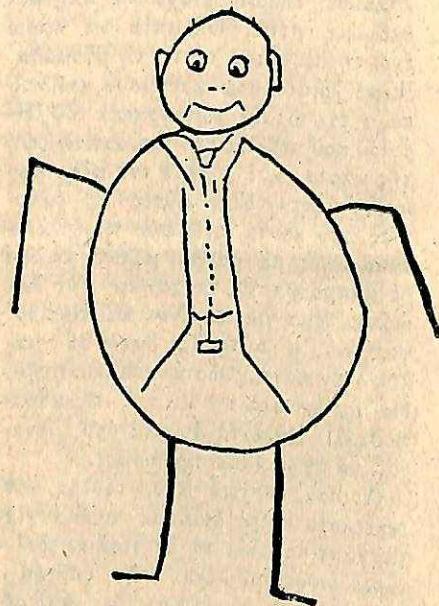
Αυτό όμως ήταν για μένα πολύ σπουδαίο περιστατικό. Δεν είχα ξα-

ναμιλήσει ποτέ μου με κανένα κύριο. Εκτός απ' τους κυρίους Συμβούλους του Άσουλου στη χάση και στη φέξη, μα αυτοί δεν λογαριάζονται. Με συγχωρείτε, αγαπητέ μου Μπαρμπα-Μακροπόδη, ελπίζω πως δεν σας κακοφαίνεται όταν κοροϊδεύω λιγάκι τους κυρίους Συμβούλους. Έσας δεν σας υπολογίζω πως είσαστε σταλήθεια ένας απ' αυτούς. Έτυχε να μπλέξετε μέσα σ' αυτό το Συμβούλιο, έτσι έντελως στην τύχη.

Χωρία απ' όλα αυτά ο Σύμβουλος είναι παχύς και πολύ επίσημος και καλοκάγαθος. Σε χαιδεύει προστατευτικά στα μαλλιά και φορεί χρυσή καδένα. Το σκίτσό που σας στέλνω μοιάζει λίγο σάν τσιμπούρι καλοκαιρινό, αλλά είναι το πορτραίτο όποιου δήποτε από τους κυρίους Συμβούλους

εκτός από σας. Δεν τους μοιάζει; Όπως κι' αν έχεις ως ξαναγυρίσω πίσω στο θέμα μου:

Πήγα περίπατο και κουβέντιασα και ήπια τσάι μαζί μ' ένα κύριο. Και μ' ένα πολύ σπουδαίο μάλιστα κύριο—με τον κύριο Τζέρβις Πέντελτον, από την οικογένεια της Τζούλιας. Κοντολογής είναι ο θεός της. Μακρολογής θά έπρεπε να πω καλύ-

«Είναι το πορτραίτο οίονδήποτε από τους κυρίους συμβούλους...» (Σελ. 102, στ. β')

τερα, γιατί είναι τόσο μικροπόδης όσο σχεδόν και εείς. Επειδή έτυχε να βρεθώ στην πόλη για δουλειές του, αποφάσισα να κάνω μι' εκδρομούλα ως το Κολλέγιο για να ιδω την ανιψιά του. Είναι ο μικρότερος αδελφός του πατέρα της Τζούλιας, αλλά η Τζούλια δεν τον γνωρίζει και τόσο καλά. Φαίνεται πως της έριξε μι' ματιά όταν γεννήθηκε, εδήλωσε πως δεν του άρεσει και από τότε δεν της ξαναέδωσε σημαία ζωής.

Τελοςπάντων ήρθε και κάθισα στην αίθουσα των επισκέψεων σάν καθώς πρέπει κύριος, με το καπέλλο του, το μαστατόνι του και τα γάντια του στα χέρια του, ανάμεσα στα γόνατά του. Η Τζούλια και Σάλλυ είχαν μάθημα και δεν μπορούσαν να το σκάσουν. Γι' αυτό η Τζούλια έτρεξε σάν ανεμοστρόβιλος μέσα στην κἀμαρά μου και με παρακάλεσε να της σεριανίσω τον θεό της στην περιοχή του Κολλεγίου και ύστερα να της τον παραδώσω. Της το υποσχέθηκα πρόθυμα, αλλά χωρίς ενθουσιασμό, γιατί δεν μου πολυαρέσουν οι Πέντελτονες.

Αυτός όμως φαίνεται θά είναι άλ-

λοιώτικος. Είναι άνθρωπος σωστός και ούτε μοιάζει καθόλου για Πέντελτον. Πέρασα θαυμάσια μαζί του και από τότε δεν έπαψα να νοσταλγώ ένα θεό. Η αλήθεια είναι πως μου θύμισε λιγάκι εσας, αλλά όπως θά είχατε πριν από είκοσι χρόνια. Βλέπετε πως σας γνωρίζω πολύ καλά, μέλο που δεν έχουμε ποτέ μας ει-δωθεί.

Είναι ψηλός και μάλλον αδύνατος με πολύ μελαχρινό πρόσωπο και το πιο άστείο χαμόγελο του κόσμου, που ποτέ δεν φαίνεται καθαρά αλλά ξεχωρίζει μόνο λιγάκι στις γωνιές από το στόμα του. Και έχει κάτι τρόπους που σε κάνει εύθυμο, ξεκαρχής να νομίζεις πως γνωρίζεις μαζί του από πολλών-πολλών καιρό. Για παράα είναι περίφημος.

Κάναμε μαζί όλο τον γύρο του Κολλεγίου από την μεγάλη αυλή της εισόδου ως τα γήπεδα της γυμναστικής. Έγινε μου είπε πως αισθανόταν μεγάλη λιγούρα και πως ήθελε να πιη τσάι. Μου πρότεινε λοιπόν να πάμε στην καντίνα του Κολλεγίου, που βρίσκεται ακριβώς πέρα από τα γήπεδα, στην δειροστοιχία με τα έλατα. Του απάντησα πως θά έπρεπε να γυρίσουμε για να πάρουμε και την Τζούλια και την Σάλλυ, μα αυτός μου προφασίστηκε πως δεν του άρεσει να παραπίνουν τσάι οι ανιψιές του γιατί αυτό τις κάνει νευρικές. Έτσι άρχισα να τρέχουμε για να μην άργήσουμε να φτάσουμε και ήπιαμε τσάι με φρυγανιές και τσουρέκι και μαρμελάδα και κέικ σ' ένα νόστιμο μικρό τραπέζακι έξω στην βεράντα. Η καντίνα ήταν σχεδόν άδεια, γιατί βρίσκόμαστε στο τέλος του μηνός και στον πάτο του πορτοφολιού.

Περάσαμε εξίσια. Μόλις όμως γυρίσαμε, αναγκάστηκε να τρέξει για να μη χάσει το τρένο του κι' έτσι δεν πρόφτασε να ιδη σχεδόν καθόλου την Τζούλια. Εκείνη ήταν έξω φρενών μαζί μου γιατί της τόν πήρα και έλειψα τόσην ώρα ενώ αυτή καθόταν και περίμενε. Φαίνεται ότι ο κύριος Τζέρβις Πέντελτον είναι ένας πολύ πλούσιος και επιθυμητός θεός. Μου βγήκε ξέρετε ένα βάρος από την καρδιά μου όταν έμαθα πως είναι πλούσιος γιατί το τσάι και το κέικ και όλα τα άλλα πράγματα κόστιζαν από εξήντα σεντς ή μερίδα.

Σήμερα το πρωί (έχουμε Δευτέρα) έφτασαν με το ταχυδρομείο τρία κουτιά σοκολάτες, ένα για την Τζούλια, ένα για τη Σάλλυ κι' ένα για μένα. Πως σας φαίνεται αυτό; Να μου στέλνει σοκολάτες ένας κύριος; Αρχίζω να αισθάνομαι τον έαυτό

μου σάν κορίτσι και όχι σάν εκθετο.

Θά ήθελα καμιά μέρα να έρχοσαστε για να πάρουμε μαζί τσάι και ιδω αν θά μ' αρέσετε. Δεν θάταν όμως φοβερό αν δεν είσαστε έτσι όπως σας φαντάζομαι; Μπα, εγώ είμαι σίγουρη πως θά μ' αρέσετε.

Bien! Σας συγχαίρω.

«Jamais je ne vous oublierai»

Γιούντη

9 Ιουνίου

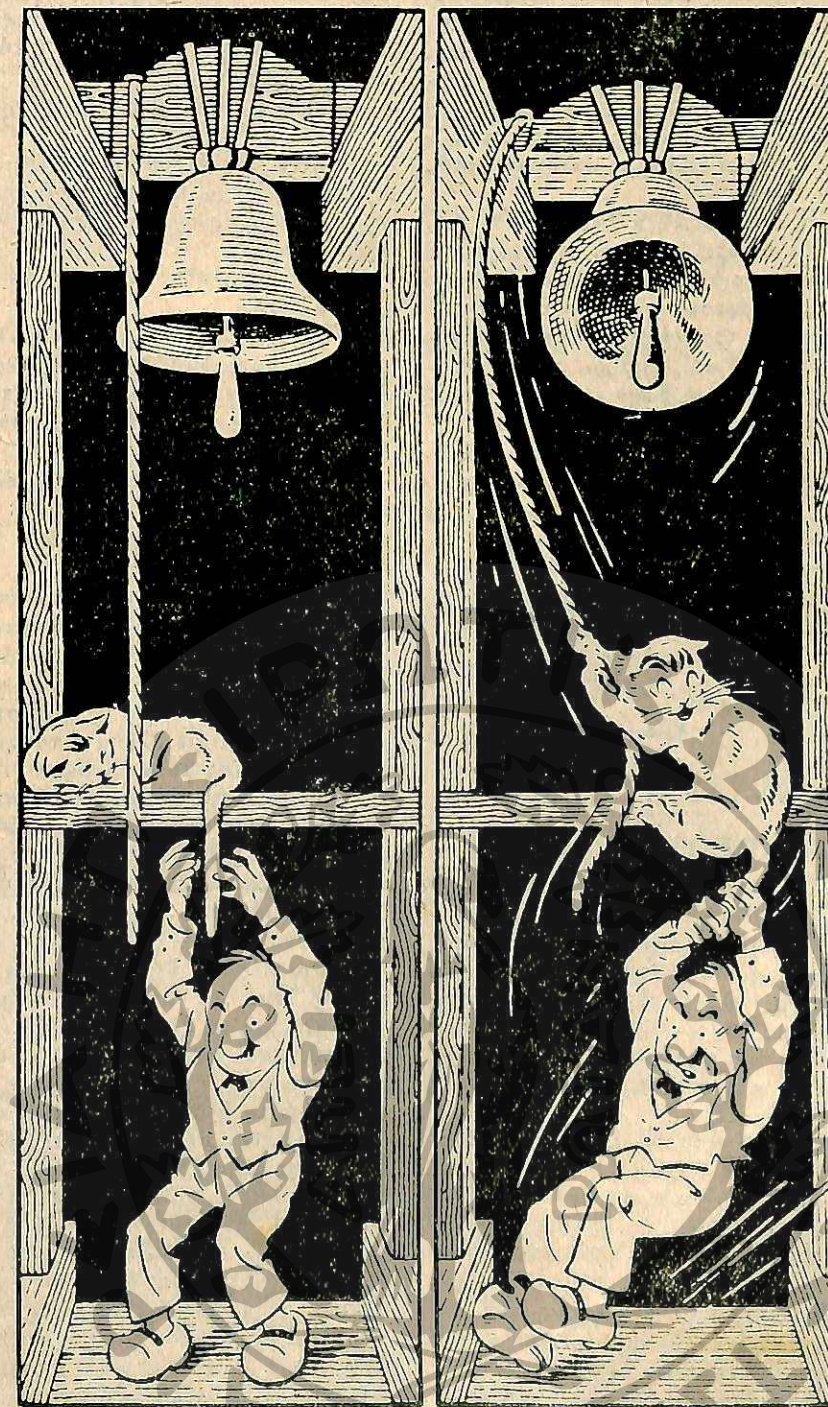
Αγαπητέ Μπαρμπα-Μακροπόδη

Ευτυχισμένη ημέρα ή σημερινή! Μόλις ξεμπερδεψα με τους τελευταίους μου διαγωνισμούς: Φυσιολογία. Και τώρα:

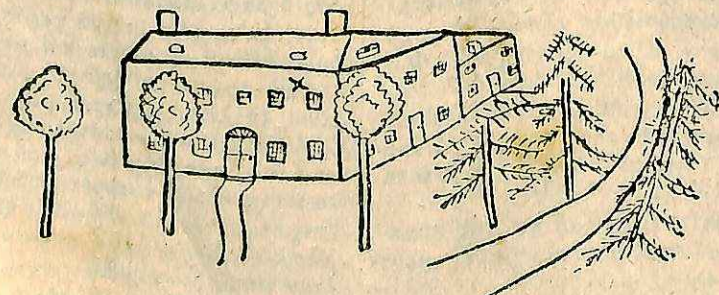
Τρεις μήνες ευτυχισμένη και άμειμνη ζωή σ' ένα κτήμα!

Δεν ξέρω τί είδους πράγμα είναι

ΕΝΑ ΔΡΑΜΑ ΣΤΟ ΚΑΜΠΑΝΑΡΙΟ

Αστεία ιστορία σε δυο εικόνες χωρίς λόγια

«Τα σπίτια είναι τετράγωνα σάν το σκίτσό που σας στέλνω...»

ένα κτήμα. Ποτέ μου δεν έτυχε να πάω και να ιδώ. Ούτε κι' έχω αντι-κρύσει ποτέ στη ζωή μου ένα τέτοιο πράγμα εκτός από το παράθυρο του τριάνου, αλλά φαντάζομαι πως θα μ' αρέσει και ακόμη περισσότερο μ' αρέσει ή ιδέα πως θα είμαι ελεύθερη.

Ακόμη δεν έχω συνηθίσει στην ιδέα πως έχω φύγει από το "Ασυλον Τζών Γκρίερ". Οποτε το συλλογίζομαι νοιώθω στην πλάτη μου ανατριχίλες από ευχαρίστηση. Μου φαίνεται σαν να πρέπει να το βάλω στα πόδια και να τρέχω γρήγορα και ελο και πιδ γρήγορα και να κοιτάζω πίσω μου, για να βεβαιωθώ πως ή κυρία Λίππετ δεν με κυνηγάει με τεντωμένα χέρια, έτοιμη να με γραπώσει. Δεν θάχω πάνω από το κεφάλι μου κανέναν φέτος το καλοκαίρι, έτσι δεν είναι;

Η ονομαστική κηδεμονία σας δεν με στενοχωρεί καθόλου. Βρισκόμαστε πολύ μακριά για να μου κάνετε τίποτε δυσάρεστο. Η κυρία Λίππετ, για μένα τουλάχιστον, έχει πεθάνει για πάντα, και, έλπιζω, στους Σέμπλες δεν έχετε δώσει καμιά ήθικη εξουσία επάνω μου, έτσι δεν είναι; Όχι, είμαι βεβαία πως έτσι είναι. Είμαι ένα μεγάλο κορίτσι τώρα πιά. Ζήτω!

Σας άφηνω για να ετοιμάσω τα μπαγιάκια μου. Έχω να γεμίσω μιά βαλίτσα και τρία κιβώτια με πιότα ταχυίερες, μαξιλαράκια και βιβλία.

Δική σας πάντα
Γιούντη

(Ακολουθεί)

Μεταφράσεις Γ. Τ. και Α. Α.

ΑΘΗΝΑΙ-ΚΑΙ ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ

«ΤΑ ΠΡΩΤΑ ΔΙΚΑ ΜΟΥ»

Αγαπητοί μου,

ΜΙΑ φίλη μου, παλιά Διαπλάσπουλα, από τις πιδ αγαπητές μου—είναι τόσο καλό κορίτσι κι' έχει τόσο μεγάλα προτερήματα!—ήρθε να μ' ευχηθή για τη γιορτή μου την περασμένη Δευτέρα.

Θα έρχόμουν ανήμερα, μου εί-πε, μ' ήταν παρμονή των εκλογών και φοβήθηκα τίποτα φασαρίες. Γιατί μιά απ' αυτές τις ημέρες βρέθηκα στο δρόμο την ώρα που γινόταν εκεί μιά μεγάλη. Ή, από σήμερα δεν φοβόμαι. Θάχουμε πιά ήσυχη. Είσα-στε, αλήθεια, ευχαριστημένος από τ' αποτελέσματα των εκλογών;

Ούτε ευχαριστημένος, ούτε δυσχεστημένος. Είρεis, παιδί μου, πως στα πολιτικά δεν ανακατεύομαι.

—Ναί, τ'ό ξέχασα. Έγώ όμως εί-μαι ευχαριστημένη. Και ξέρετε για-τί; Γιατί είναι ελοι! Αλήθεια, κα-νένα κόμμα δεν υπέρισχυσε πολύ και κανένα δεν κατατροπώθηκε. Όλοι νομίζουν πως είναι νικητές. Δεν είναι καλύτερα έτσι; Δε θάχουμε πιδ γρή-γορα την εμαλότητα και τη συμφιλίω-ση που θέλουμε ελοι; Τι λέτε;

Δεν τής αποκρίθηκα. Κατάλαβε πως αυτή ή δμιλία δεν ήταν του γού-στου μου. Και την άλλαξε:

—Να σας πω και τ'ά νέα μου; Τελείωσε ο πρώτος μήνας άφρότου, καθώς ξέρετε, με πήραν στο γραφείο, και την περασμένη Δευτέρα τσέπω-σα τ'όν πρώτο μου μισθό!

—Μπά; κάθε μήνα σας πληρώ-νουν;

—Όχι, αν θέλουμε και κάθε δε-καερία μ'ά έγω προτιμώ κάθε μή-να, για να παίρνω πολλά, να τ'α κα-ταλαβαίνω.

—Τ'α κατάλαβε; λοιπόν την ή-μέρα εκείνη;

—Ακούτ'έκει! Αυτά χιλιάδες δραχ-μές ήταν αυτές! Είσεψα, πλήρωσα, αγοράσα, δάνεισα και—θα τ'ο πιστέ-ψετε;—ακόμα έχω χίλιες διακόσιες δραχμές!

—Έ, θα φτάσουν ως τ'ό τέλος του μήνός;

—Θα τις κάμω να φτάσουν θέ-λουν δε θέλουν. Για φαντασθήτε, ά-πο κει που δεν είχα ποτέ μου τίπο-τα—μόνο δηλαδή οσα μου έδιναν ο μπαμπάς κι' ή μαμά—τώρα να έ-χω τόσα πολλά! Αμ κάτι ήξερα που ήθελα από τόσον καιρό να διοριστώ, να έργαστώ, και με βλέπτε τόσο λυ-πημένη που δεν τ'ο κατόρθωνα...

—Τι ήξερες; Έκαμα χαμογελών-τας; πως είναι καλύτερες από τ'ο τί-ποτα οι δυο χιλιάδες;

—Όχι αυτό, όχι μόνο αυτό!...

Ηξερα, μάντευσ, προαισθανόμουν, πόση ευχαρίστηση θα μου έκανε αυ-τός ο μισθός ο «δεδουλευμένος» ο-πως τ'ο λέμε στ'ε γραφείο, να παίρνω χρήματα και να ξέρω πως είναι δι-κά μου, από την εργασία μου, από τ'όν κόπο μου. Α, ήταν μεγάλη ή ευχαρίστηση που, για πρώτη φορά, δοκίμασα την περασμένη Δευτέρα! Κι' άλλες φορές βέβαια έπιασα στα χέρια μου τόσα χρήματα, και περισ-σότερα. Μ'αυτά ήταν τ'α πρώτα δι-κά μου! Τ'ο καταλαβαίνετε αυτό;

—Τ'ο καταλαβαίνω πολύ καλά. Μήπως κι' έγω δεν έδοκίμασα αυτή τη χαρά την πρώτη φορά που πήρα λεφτά από εργασία μου και μπόρεσα, σαν και σένα, να ξεδέψω, να πληρώ-σω, ν' αγοράσω, και να δανείσω ά-κόμα, από δικά μου, κι' όχι από έ-

κείνα που μου έδιναν ως τότε ο πα-τέρας μου κι' ο θεός μου;

—Αλήθεια... τ'ο φαντάζομαι. Είχατε διοριστεί και σεις μισθωτά, και πήρατε τ'όν πρώτο σας μισθό;

Χωρίς να κοπιάσω πολύ για να θυ-μηθώ, τής διηγήθηκα:

—Όχι. Φοιτητής ακόμα, είχα άρ-χίσει να γράφω διηγήματα, μυθιστο-ρήματα, μελέτες, άρθρα... Για δυο-τρία χρόνια, στην αρχή, τ'άδινα έδω κι' έκει και μου τ'α δημοσίευαν χά-ρισμα. Έπειτα άρχισε να μου δημο-σιεύη κι' ή «Εστία», τ'ο σοβαρώτε-ρο περιοδικό τής εποχής, που τ'ο εί-χαν τότε ο ποιητής Δροσίνης κι' ο σοφός καθηγητής Νικόλαος Πολί-της. Αλλά ή «Εστία» πλήρωνε τ'ους συνεργάτες της. Κάθε Κυριακή πρωί μαζεύονταν ελοι στ'ο γραφείο της, στο σπίτι του Δροσίνη—στην οδόν Πεσματζόγλου, εκεί που είναι σή-μερα ή «Ιονική Τράπεζα»—και κα-θένας έπαιρνε ο,τι του αναλογούσε. Μιά Κυριακή πήγα κι' έγω. Έτσι για να τ'ους ιδώ, γιατί δεν περίμενα ακόμα πληρωμή για τη συνεργασία μου, πρωτόδχατος καθώς ήμουν...

Τότε δημοσιεύσαν στην «Εστία» τ'ο διήγημά μου «Μητριεύς». Κι' άξα-φνα ακούω τ'ο Δροσίνη να λέη του Πολίτη: «Δόσε και τ'ο μικρό έκα-τό δραχμές απέναντι της Μητριεύς». Δεν πίστεψα τ'αυτά μου. Μά ούτε τ'α μάτια μου, όταν ο Πολίτης έβγα-λε τ'ο μεγάλο του πορτοφόλι και μου έδωσε ένα σιδερωμένο εκατοστάρι-κο! Και ξέρεis πόσο άξιζε τότε ένα έκα-τοστάρι-κο; Νά, όσο σχεδόν οι δυο χιλιάδες οι δικές σου. Αυτά, αφού είχες την περιέργεια να μάθης, ήταν τ'α πρώτα λεφτά που κέρδιξα από εργασία μου—τ'α πρώτα δικά μου.

—Τι όρατα! Έκαμε ή φίλη μου.

Μά πόση διαφορά από τ'α δικά σας πρώτα ως τ'α δικά μου! Έσείς πλη-ρωθήκατε για ένα πρωτότυπο διή-γημα έγω για έμπορικά γράμματα που κάνω στη γραφομηχανή!

—Και τί σημάίνει; είπα έγω. Ό-λες οι εργασίες είναι οι ίδιες, κι' ο-λα τ'α λεφτά που μ'ας δίνουν είναι τ'α ίδια. Κόπος κι' ιδρωτας εκείνες, χα-ρά κι' ευχαρίστηση αυτά...

Σας αποτάζομαι

ΦΑΙΔΩΝ

ΜΙΚΡΗ ΣΤΙΧΟΥΡΓΙΚΗ

— Συνέχεια από τ'ο προηγούμενο —

Μιά οδηγία ακόμα πρέπει να σας δώσω. Όταν μετράτε ένα στίχο κατά πόδας (τάτα | τάτα | τάτα | ή τατά | τα-τά | τατά | ή τάτατα | τάτατα | τάτατα κτλ.) ο τελευταίος δεν είναι πάντα σω-στός. Μπορεί δηλαδή να λείπη ή να περισσεύη μιά συλλαβή. Π: χ:

Είται νύ | χτα στή σέ | γη βογγού | σε

περισεύει ή τελευταία συλλαβή.

Και προβαί | ν' ή Μαρία | λίγη να | πάρη

από τ'όν τελευταίο πόδα λείπει μιά συλλαβή.

Τ'α τραγού | δια μου τ'ά | λεγες ο | λα
Τούτο μύ | νο ποτέ | δεν θ'α πής.

Στ'όν πρώτο απ'αυτούς τ'ους στίχους, περισσεύει μιά συλλαβή στ'ο δεύτερο οι πόδες είναι σωστοί. Γενικά, όταν ο αριθμός τ'ων συλλαβών ενός στίχου διαιρείται ακριβώς με τ'όν αριθμό τ'ων συλλαβών των ποδών του (που τότε είναι δυό, τότε τρεις) οι πόδες εί-ναι σωστοί. Όταν μένη υπόλοιπο, πε-ρισεύει ή λείπει μιά συλλαβή. Π: χ: ένας έννεασύλλαβος στίχος με αναπαίστους:

υυ-|υυ-|υυ-|
(Με γλυκειά - τη φωνή - θ'α τ'ο πής)

έχει τ'ους πόδας σωστούς (9:3=3). Ένας δεκασύλλαβος όμως αναπα-ιστικός:

υυ-|υυ-|υυ-υ
(Τ'ο γαίτρο - καθώς εί - δε σηκώ - δη)

έχει τ'όν τελευταίο πόδα με μιά συλ-λαβή παραπάνω (10:3=3 και 1/3).

Απ'όσα είπαμε ως τώρα, θα συμ-περάνατε βέβαια πως ο ρυθμός κι' ο τονισμός τ'ου στίχου είναι τ'ο ίδιο πράγμα, ή καλύτερα πως ο ρυθμός εξαρτάται από τ'όν τονισμό. Κι' έτσι είναι. Όσοσο μερικοί μετρικοί ισχυ-ρίζονται πως άλλο είναι ο τόνος τ'ου στίχου, δηλαδή ο τονισμός τ'ων συλ-λαβών που πρέπει, και άλλο ο ρυθ-μός, που είναι αυτή ή άρμονία τ'ου στίχου ανεξάρτητα από τ'όν κανονικό τονισμό. Π: χ: ο στίχος

Ανάκουστος κελαιδισμός και λιγοθυμι-σμένος

κι' ο στίχος

Μπορείς να π'ας, μ'α μ'η χαρής, αφού θ'α

είναι κι' οι δυο δεκαπεντασύλλαβοι, κι' οι δυο σωστά τονισμένοι, μ'α άλ-λος ο ρυθμός τ'ου πρώτου—άργος σαν τ'όν λιγοθυμισμένο κελαιδισμό, με-

λαγχολικός, λυπητερός—κι' άλλος ο ρυθμός τ'ου δεύτερου, γοργός, ζω-γρός, και σ'α θυμωμένος.

Έχουμε λοιπόν ρυθμούς άργους, γοργούς, μέτριους, κι' ο ποιητής διαλέγει τ'όν ρυθμό που ταιριάζει στ'ο είδος και στην έννοια τ'ου ποιήματός του, σ' έ,τι είδους στίχο κι' αν τ'ο κά-νη. Γενικά, οι μικροί στίχοι έχουν πιδ γοργό ρυθμό κι' οι μεγάλοι πιδ άργό. Οι πρώτοι ταιριάζουν στ'α φαιδρά, στ'α ευδράπελα στ'α σατυρικά ποιή-ματα. Οι δεύτεροι στ'α σοβαρά, στ'α πα-θητικά, στ'α μελαγχολικά. Θυμηθήτε:

Η κυράτσα Κρουσταλλένια
Έχει γνώση σ'άν κοκκούτσι
Και μ'α γλώσσα σ'άν παπούτσι
Πάτα, πάτα, πάτα, πάτα
Χίλια λόγια της τρεχάτα!

Και τ'ο άκρο αντίθετο:

Μελαγχολίας μεστή είναι αυτ' ή Σοφώδης

Αλλ'αυτό δεν είναι κανόνας. Και μικροί στίχοι μπορούν να πάρουν άρ-γό, μελαγχολικό ρυθμό, και μεγάλοι, δεκαπεντασύλλαβοι, να πάρουν γοργό και παιχνιδιάρικο.

Κι' από τότε που θρηνώ
Τ'ο ξανθό, τ'ο γαλανό,
Τ'ο δροσάτο φώς μου,
Μετ'εβλήθη έντός μου
Κι' ο ρυθμός τ'ου κόσμου.

Νισί και νιές όπου περνούν
Και φαιδρά με χαιροτόν,
Η φαιδρότη τους θ'α λείψη,
Όταν δδώνε να προκύψη
Η δική μου θλίψη.

Οι μικροί αυτοί στίχοι τ'ου Βιζυη-νού είναι μελαγχολικώτατοι. Απε-ναντίας, οι μεγάλοι, οι δεκαπεντασύλ-λαβοι αυτοί στίχοι τ'ου Σουρή:

Αστεροσκοπείο: τόπος που μπορεί κανείς
Τ'ο φεγγάρι και τ'όν ήλιο και... τ'όν κόσμο
[Κοκίδη
Ο Παγανέλης: κείταρο της σμίλης τ'ου
[Φειδιών,
Εύρισκεται στα σύννεφα και στην οδόν
[Σταθίων

κανένα λυπητερό ρυθμό δεν έχουν και, σ'α σατυρικοί, είναι γοργοί και φαιδρότατοι.

Αυτά και για τ'όν Ρυθμό. Δεν θέ-λω να σας ζαλίσω με περισσότερες θεωρίες. Γι'αυτό ούτε θ'α θίξω καν τ'ο ζήτημα αν ο νεώτερος έλληνικός στίχος αποτελείται από πόδας σαν τ'όν αρχαίο, όπως πιστεύουν οι πε-ρισσότεροι μετρικοί, ή αν δεν προήλ-θε από τ'όν αρχαίο κι' είναι άσχετος κι' αυτότελής, όπως ισχυρίζονται άλλοι. Τ'ι μ'ας μέλει! Καλοί στίχοι

μπορεί να γίνουν και χωρίς να λυθ'η αυτ'ο ζήτημα. Εμείς παραδεχθή-καμε πως όπως οι αρχαίοι είχαν τ'α μακρά και τ'α βραχεία, οι νεώτεροι έχουμε τ'α τονούμενα και τ'άτονα. Αν τ'α τάτα ή τ'α τατά ή τ'α τάτατα, που χωρίζουμε τ'ους στίχους μας, είναι ή όχι οι αρχαίοι ανάπαιστοι, δάκτυλοι και καθεξής, λίγο θ'α μ'ας χρησίμευε αν τ'ο εξακριβώναμε.

Γ' Η ΤΟΜΗ

Λίγα πράγματα θ'α σας πω και για τ'ήν τομή.

Καθώς θ'α παρατηρήσατε, οι με-γάλοι στίχοι—δεκαπεντασύλλαβοι και καθεξής—χωρίζονται στη μέση κι' έτσι έχουν δυο μέρη ή ημισίχια. Στ'ο σημείο που χωρίζονται, που τέμ-νονται, είναι ή τομή.

Τ'ο κύκλον τ'α γυρίουατα | που άνεβοκα-
[τεβαίνον
Κελαϊδισμός ανάκουστος | και λιγοθυμι-
[σμένος
Έπέσανε τ'α Γιάννενα | σιγά να κοιμη-
[θού'ε
Και νικημένοι φεύγαν | οι Τούρκοι όλο-
[βρυγίς
Και στούρανού να κατοικούν | τ'α αϊθέρια
[τ'α δώματα
κτλ. κτλ. κτλ.

Όταν διαβάζουμε, όταν απαγγέλ-λουμε, στεκόμαστε λίγο στην τομή τ'ου στίχου όπως και στ'ο τέλος τ'ου.

Όσο για τ'ους μικρούς στίχους, αυτοί, καθώς είδαμε, αποτελούν δυο-δυό έναν μεγάλο, κι' ή τομή, να πούμε, γίνεται εκεί που τελειώνει ο ένας και αρχίζει ο άλλος:

Σ'ε γνωρίζω από την κόρη | τ'ου σπαθισού
[την τρομερή
Απ'τ'α κόκκαλα βγαλμένη | τ'ων Ελλήνων
[τ'α τσού
Ζωντανό κανένα πράγμα | ή της τέχνης
[είσαι θάμμα;

Λοιπόν: εκεί που γίνεται ή τομή τ'ου στίχου, πρέπει να τελειώνη λέ-ξη. Όταν δεν τελειώνη ή λέξη και, για να κάμουμε τ'ήν τομή, πρέπει να τ'ήν κόψουμε στη μέση, τότε λέμε πως ο στίχος είναι άτιμος, και γι'αυτό ανώμαλος αν όχι και λαθασμένος. Π: χ: ο δεκαπεντασύλλαβος:

Όπως πέφτουνε τ'α θερισμένα στάχυα στους
[άγρους
είναι και άρρυθμος (γιατί έπρεπε να τονίζεται κι' ή συλλαβή ΟΕ) και άτιμη-τος, γιατί, για να κάμουμε τ'ήν κα-νονική τομή, πρέπει να χωρίσουμε στη μέση τη λέξη ΘΕΡΙΣΜΕΝΑ (θέρι-σμένα).

(Ακολουθεί)

ΓΡ. Σ.

ΣΕΛΙΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ ΣΥΝΔΡΟΜΗΤΩΝ

ΑΝΑΜΟΝΗ

Μέσα στο γκρίζο δειλινό φάνηκαν τα πλοία. Από μακριά και χάθηκαν στα μακριά της θαλάσσης. Κι' ήμουν μοναχή στη φρικτά θαυμάσια παραλία. Και σε περιμένα ή φτωχή από μακριά να φτάσης. Γλυκειά χαρά, μ' αλίμονο εσύ δεν ήρθες πάλι. Κι' ούτε τα πλοία που φάνηκαν άραξαν σε' άρογιάλι.

Μέσ' στο γαλάζιο πρωινό που μιά χαρά μνηστούς. Ήρθε πουλάκι φτερωτό από τον κάμπο πέρα, Κι' είπα, για τον ποθούμενο έρχομό σου θα μιλούσε. Μ' αλίμονο, φτερούγιζε στον διάφανο αϊθέρα... Μάταια κι' αν έλαβα ή φτωχή, μάταια του νού μου ή ξάλη, Γλυκειά χαρά, σε πρόσενα... κι' όμως δεν ήρθες πάλι...

Ένα κλωνάρι δλάνθιστο. Μπρός στο παράθυρό μου. Μέσα στο δειλί το χλωμό μ' άγγιξε με συμπόνια. Και σάμπως μουδεδνε κι' αυτό. Τό γύρισμα του δρόμου. Που σε προσμένω να φανής, Χρόνια τώρα και χρόνια... Όσο τρελλά κι' αν σκίρτησεν ή δύσμοιρη καρδιά μου, Άλλοί μου! δεν σ' αντίκρισα, πάλι, Γλυκειά χαρά μου...

Όλα τριγύρω μου μνησούν χρόνια τον έρχομό σου... Πάλλει τρελλά ή φτωχή καρδιά σε' αδύναμα μου στήθη. Κι' όλο προσμένω, να το ιδώ, τ' ώραίο χαμόγελό σου, Για ν' αληθινή ής γιαγιάς το πλάνο παρμυθί... «...Όσο φρικτά κι' αν πόνεσεν ή δύστυχη καρδιά σου. Θέ να γυρίσω, δεν μπορεί, κάποιον πρωί ή χαρά σου...

Μακεδονοπούλα [Α]

ΚΑΤΙ ΠΟΥ ΠΕΡΑΣΕ

Στην άκρη του χωριού, ακριβώς στο σταυροδρόμι που πάει κατά τον έλαιώνα, βρίσκεται μια μάντρα, μιά πελώρια μάντρα, που πιάνει σχεδόν όλο κληρο τετράγωνο... Γύρω, γύρω, από μέσα την περιτριγυρίζουν σπιτικά χαμηλά, φτωχικά, κατωμένα από πλίνθες κι' από κουτσουρά δέντρων, που συμπληρώνουν τα παράθυρα και τις πόρτες... Βλέποντας τα κανείς για πρώτη φορά που θα μπη μέσα στη

μάντρα, νομίζει πως είναι αποθήκες και σταύλοι. Κι' όμως μέσα εκεί κατοικούν καμιά τριανταριά φτωχοκογένειες, —δολιχηρός συντοκισμός δηλαδή, που όλη μέρα άνδρες, γυναίκες, παιδιά, δουλεύουν σε άμπέλια, στον έλαιώνα, στα καπνά, σε διάφορες εργασίες των παραθεριστών το καλοκαίρι, ζητώντας να κερδίσουν το ψωμί τους, μονάχα το ψωμί τους με το τιποτένιο μεροδούλι που βγάζουν...

Μιά άπ' αυτές τις δυστυχισμένες οικογένειες μās έφερε γάλα κι' αυγά, το καλοκαίρι που παραθερίσαμε. Κυρά Γεωργία την έλεγε την νοικοκυρά, κι' είχε τέσσερα αγόρια, το μεγαλύτερο δεκατεσσάρων χρονών και το μικρότερο τριών.

Δούλευαν τα τρία, καθένα ανάλογα με τις δυνάμεις του, οτά καπνά. Ένα απογευματάκι του Ιουλίου, έπτά ή όρα μ' έστειλε, ή μαμιά να πάω λίγο γάλα που μās χρειαζότανε, κι' έπειδή ή μάντρα ήταν κοντά μας, έβαλα κάτι πλεχτές παντοφλίτσες που είχα και πηγά.

—Άμέσως, παιδί μου, μου είπε ή καλοκάγαθη κυρά Γεωργία, σαν της είπα τί θέλω, περίμενε ένα λεπτό να πάω να φέρω άπ' τη βοσκή τις κατσίκες να τις άρμέξω...

Έφυγε, αφήνοντας το μικρό της άγοράκι μόνο, να παίζη βόλους επάνω σε μιά άπλάδα που του είχε στρώσει και καθότανε. Το πλησίασα και μή ξέροντας τί να κάνω, άρχισα να το βοηθώ στο παιχνίδι... Σε μιά στιγμή ένας βώλας γλίστρησε προς την πόρτα, και για να μήν σηκαθώ το μωρό και πέσει, έτρεξα να τον πιάσω όταν αισθάνθηκα στο πόδι ένα τρομερό πόνο και μπήγοντας τις φωνές σωριάστηκα χάμω...

Μιά βελόνα άπ' αυτές που πλέκουν τις ψάδες, είχε μπει στο μεγάλο δάχτυλο του ποδιού μου περνώντας από την άλλη μεριά...

Όταν συνήλθα άκουσα δίπλα μου μιά παιδική φωνή να μου λέη:

—Δεν είναι τίποτα, δεν είναι τίποτα, πέρασε.

Ήταν το δεύτερο παιδί της κυρά Γεωργίας, ό Μιχαλάκης, που άκούονα τις φωνές την ώρα που έρχότανε άπ' τη δουλειά του, έτρεξε και βλέποντας έμένα σ' αυτή την κατάσταση μου έβγαλε τη βελόνα με συνέφερσε, και μου έδωσε την πληγή...

Έκείνη τη στιγμή μπαίνει κι' ή κυρά Γεωργία,

—Τί είναι, παιδί μου; ρωτά κατατρομαγμένη...

—Τίποτα μητέρα, κάτι που πέρασε.

Όλο θάύμασαν το θάρρος του παιδιού των ένδεκα χρόνων, που δεν δέλιασε, και δεν τάχασε μπροστά στο θέαμα που έβλεπε, και που αντί να

το βάλη στα πόδια ζητώντας να βοηθή μάννα του—και να προχωρήση το κακό—έτρεξε να με βοηθήση... να με σώση. Γιατί ό γιατρός είπε στη μαμιά πως αν δεν έβγαине άμέσως θάχαμε καμιά δηλητηρίαση, γιατί ή βελόνα ήταν κατακουρασμένη... Έπειτα από λίγες μέρες ό μπαμπάς του άγόρασε μιά φορεσιά και μου την έδωσε να του την δώσω κι' άφου τον ευχαριστήσω να του πώ...

«Κάτι που πέρασε μ' άπ' ό που δεν θα ξεχαστή ποτέ...» Έτσι κι' έγινε.

Ζουζού [Β]

ΠΑΙΔΙΚΟΝ ΠΝΕΥΜΑ

Η μαμιά:

—Ε, Γιαννάκη, μήν παίρνεις τόσες κουταλιές γλυκό, τί το νόμισες, σούπα; Κι' ό Γιαννάκης:

Μ' αν το νόμιζα σούπα δεν θάπαιρνα καμιά!

Πρόμαχος της Έλευθερίας

Δ' ΔΙΑΠΛΑΣΙΑΚΩΣ ΔΙΑΓΩΜΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΡΑΔΙΟΦΩΝΙΚΟΥ ΣΤΑΘΜΟΥ ΤΟΥ ΜΠΑΡΙ

Θέμα: «Πώς σάς βοήθη το 1936 και πώς έλπίσετε να σάς άφήση;»

Έκταση: Τετρακόσιες λέξεις μαζί με τα μονοσύλλαβα (άρθρα, συνδέσμους κτλ.)

Προθεσμία: Οι άπαντήσεις, καθαρογραμμένες κι' υπογεγραμμένες είτε με όνομα μόνο, είτε με όνομα και με ψευδώνυμο, πάντα όμως και με τη διεύθυνση του διαγωνιζομένου, είναι δεκτές στο Γραφείο της «Διαπλάσεως» ως τις 10 Μαρτίου έ. έ.

Αποτελέσματα: Η κρίση θα γίνη από έπιτροπή συνεργατών με πρόεδρο τον άκαδημαϊκό κ. Γρηγόριο Ξενοπούλο (Φαίδωνα). Τ' αποτελέσματα θα έκπεμφθουν πρώτα από το Σταθμό του Μπαρί και κατόπι θα δημοσιευθουν στη «Διαπλάσι» με τις καλύτερες άπαντήσεις.

Βραβεία: Θ' άπονεμηθουν ένα Πρωτο Βραβείο, ένα Δεύτερο, και τρεις Έβαιοι, Α', Β' και Γ'.

Δώρα: Σ' όσους θα έπαινεθουν ή θα βραβευθουν ό Ραδ. Σταθμός του Μπαρί θα στείλη τα συνήθη δώρα (ένα χρυσόδετο Τόμο «Διαπλάσεως», μιά χρυσόδετη «Αδελφούλα» του κ. Ξενοπούλου, και τρία Λευκάματα με φωτογραφίες τοπίων και μνημείων της Ιταλίας).

Ο ΡΑΔ. ΣΤΑΘΜΟΣ ΜΠΑΡΙ
Η ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ ΤΗΣ «ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ»

Αθήνα, 42 όδός Έυριπίδου
την 29 Ιανουαρίου 1936

ΣΗΜΕΡΑ, καθώς βλέπετε, προκηρύσσεται ό Δ' Διαπλάσιακός Διαγωνισμός του Ραδιοφωνικού Σταθμού του Μπαρί. Πιστεύω πως τώρα το θέμα θα παρακινήση όλα τα παιδιά ναπανθήσουν, να μās πουν τί λογαριάζουν, τί έλπίζουν να κάμουν και να επιτύχουν κατά το διάστημα αυτό του χρόνου, ώστε το 1936 να τα άφήση καλύτερα άπ' ό,τι τα βρήκε. Για μιά τέτοια έκθεση οι 400 λέξεις που όρίζονται είναι υπεραρκούντες. Γι' αυτό πρέπει να λογαριάσετε σ' αυτές και τα μονοσύλλαβα (άρθρα, συνδέσμους κτλ.). Και μιά τελευταία σύσταση: Τό νού σας μή χάσετε την προθεσμία.

Στις 25 Ιανουαρίου ό κ. Γρ. Ξενοπούλος (Φαίδων) είχε την ονομαστική του γιορτή. Πολλά Διαπλάσιουλα το θυμήθηκαν και του έστειλαν εύχές με τηλεγράφηματα, γράμματα και κάρτες—Μεγάλη Έλλάς, Μόννα Βάννα, Χωρίς Φτερά, Βουσούλα, Μικρομέγας, Συμπαιγνικός, Γιασεμιά, Άηδονόλαλη, Σαλινιτίσσα, Δυσόχαρτο, Διλάντα, κτλ. κτλ. Όλους κι' όλες ό κ. Φαίδων τους ευχαριστεί με την καρδιά του.

Ένα τυπογραφικό λάθος στη Σελίδα Συνεργασίας του προηγούμενου φύλλου: Ό Αισώπειος Μύθος του Προμάχου της Έλευθερίας δεν είναι [Γ] αλλά [Α]. Θά καταλάβατε και οείς πως έγινε λάθος, γιατί δεν μπορούσε να δημοσιευτεί άπλως για έnthάρτυση και κατ' έπιείκεια ένα κομμάτι τόσο ώραία στιχυοργημένο. Ό κ. Ξενοπούλος μάλιστα, στη «Μικρή Στιχυοργική» του μπορούσε να σάς φέρη για παράδειγμα το στίχο «με τους καλούς τρόπους του», που παραινέζεται για ποιηλία, γιατί ό κανονικός τονισμός θά ήταν «με τους καλούς τρόπους του»...

Είσοι δικαιολογημένη, Κουίνη, και πολύ μ' ευχαρίστησε τώρα σου γράμμα. Φίλοςέ μου και τον άδελφό σου, μ' άλλη φορά να μή σου άρπάξη έτσι το φύλλο, ώστε να κόβεται στα δυό και το μισό να μένη στα χέρια σου και τάλλο μισό στα δικά του. Υπάρχει όμως κι' άλλος, πολύ άπλως τρόπος, για να ποφνευτεί το στίχο: όταν τον βλέπεις να όρμη, να του τάρνιης...

Νά ιδώ, Διλίνα Γ. Παπαγιαννάκη, αν αυτή τη φορά θα κρατήσης την υπόσχεσή σου: ώστόσο χάρηκα πολύ που μου δίνης «σημεία ζωής» έτσι κι' ύστερα από ένα χρόνο. Κρίμα νάρθης δυό φορές στην Αθήνα και να μή σε ιδώ! Για τους άρραβώνες της Σπαράτης ή χαρά μου είναι μεγάλη. Θά είδες τό ψευδώνυμό σου.

Εύγε στη «Διαπλάσιακή Συντροφιά» της Ζακύνθου! Καθώς είδατε και στή Μικρή Άγγελία της, έκαμε μιά πολύ ώραία παιδική γιορτή που είχε μεγάλη έπιτυχία και άπήχηση. Έγραφαν γι' αυτήν κι' οι άκαυνητές έφημερίδες, έπαινώντας το περιτικό μας και τους συνδρομητές του, που παίρνουν τόσο καλές πρωτοβουλίες και δείχνουν από τώρα μιά πολιτισμένη κοινωνική δράση.

Ό Φόνης Σούμπερτ μου γράψε: «Πάντα θα θυμώμαι με συγκίνηση τις ευτυχισμένες στιγμές που μου χάριζες όταν ήμουν μικρός και πετούσα στα σύννεφα με τους ήρωες των μυθιστορημάτων σου, πότε πολωνώντας με τους Μαρκινούς, και πότε εξερευνώντας την Άφρική...».

Οι Άσκήσεις σου έφτασαν έγκαίρως. Ευχαριστώ για όλα.

Κι' από το ώραίο γράμμα της Άνθι-ομένης Γαζίας: «Καλό πρωτογεννατικό ώρο σου έκαμε ή Άκαδημία! Δεν μπορείς να φαντασθής, τί ευτυχισμένη και περήφανη είμαι γι' αυτό. Έπιτέλους ήταν καιρές νααναγνωρίσουν τους κόπους που έκαμες για μās 57 χρόνια συνέχεια...».

Ξανάστειλα έκεινο το φυλλάδιο. Και «Ανατολή», καθώς έξερεις, λέγεται ή ανατολική Εθρώπη, κατ' αντίθεση προς τη «Δύση», τη δυτική. Αιτή, καθώς και τα κοντινά μέρη της Άσίας (Τουρκία, Συρία, Παλαιστίνη κτλ.) είναι ή Έγγυς Ανατολή. Καί Άπω Ανατολή—μακρινή—είναι ή Κίνα, ή Ιαπωνία κτλ.

Περίεργο, Ζουζού, να είσαι «τεμπέλα» και ναχης άλληλογραφία με τόσα Διαπλάσιουλα! Μή δεν είσαι και παρεξηγείς τον έκυτό σου;... Για την υπόδειξη έκείνη σ' ευχαριστώ πολύ. Είναι θλιβερό, αλήθεια, να γίνεται τέτοια κατάχρηση κι' έμμετάλλευση της έμπιστοσύνης που δείχνω σε μερικούς. Έννοια τους, στο έξής, μόλις λήγει ή πληρωμένη τριμηνία, άμέσως θα κόσω το φύλλο. αν δεν άναγεσθής έγκαίρως ή συνδρομή.

Καθόλου δεν κουνώ το κεφάλι μου, Παιγνιπέσσα, που αιδάνασαι τον έκυτό σου μεγαλύτερο από 16 χρόνων, κι' έχεις άπορίες, και θέλεις να λύσης ζητήματα που δεν είναι για την ηλικία σου. Μά πως το κρίνεις αυτό: Συγκρίνεις βέβαια τον έκυτό σου μ' άλλα κορίτσια 16 χρονών που είναι ακόμα παιδιά. Άλλά όλοι οι άνθρωποι δεν μεγαλώνουν, δεν έπυονν το ίδιο. Άλλοι άργούν, άλλοι βιάζονται. Έσύ βιάστηκες. Αυτό ήταν το φυσικό σου. Τί περάζεις; τί το κακό ή το άξιο όικτου θά μπορούσα να ιδώ σ' αυτό; Πολλές φορές, ή ηλικία είν' ένας άριθμός χωρίς σημασία. Μή σκοτίζεσαι λοιπόν και μή ζητήσεις περισσότερες εξήγησεις. Μόνο γράφε μου καμιά φορά τις άπορίες σου.

Βέβαια, Μυρτίλλη, τα λατινικά δεν χρησιμεύουν σε όλους. Μά στο Γυμνάσιο δεν μπορούν να έξερουν ποιοι θά σπουδάσουν νομικά, ποιοι φιλολογία, ή ποιοι θά γίνουν μηχανικοί και γεωπόνοι. Τις περισσότερες φορές δεν το έξερουν ακόμα ούτε οι ίδιοι όι μαθηταί κι' ύστερα, άφου τελειώσουν το Γυμνάσιο, άποραρίζουν. Γι' αυτό έκαμαν τα λατινικά υποχρεωτικά για όλους. Ναι, τάκουσα κι' έγώ αυτό το θέωρημα κατά τη μετάφραση δέθεν των μαλαρών, που το τετράγωνο τό λένε «τετράγωνο» και την υποτείνουσα «εποικτική τενωστρα». Μόνο την θεωρία για τα πορτραίτα, που έχουν τέτοια μυστηριώδη σχέση με τα πρωτότυπα, ώστε «να βλέπης μιά φωτογραφία και να καταλαβήσης αν ζή ή πέθανε ό άνθρωπος που παριστάνει», άπό σένα μόνο τη μαθαίνω.

Χαίρω πολύ, Φαουστίνα, να μου φίλη, που είσαι τόσο ευχαριστημένη από την ύλη μου, κι' όχι μόνο δεν θά μάφήσης ποτέ, αλλά και σ' άλλα παιδιά θά με συστήσης. Μόνο το δικό σου ψευδώνυμο να γράφης με κόκκινο μελάνι: τάλλα που άναφέρεις τυχόν στο γράμμα σου, δεν είναι άνάγκη. Με τον καθηγητή σου, που είναι

τόσο καθαρευουσιάνος, δύσκολο λιγάκι να έμπλέξης. Ό μόνος τρόπος είναι να γράφης τις έκθέσεις σου στην καθαρεύουσα. Μήπως δεν πρέπει κανείς να έξερη και την έπίσημη αυτή γλώσσα; Τό είπα πολλές φορές: «Όταν τό άπαιτή ό καθηγητής, οι έκθέσεις πρέπει να γράφονται στην καθαρεύουσα».

Μυστηριώδης, Κυκλαμιά, Λευκή Κύνε, Μακεδονικόν Έντελβαίς, Καστανούλα, Άγγουολογιώτατε και Ροδιά—καλά μου παιδιά, και τα δικά σας έκτενη κι' ώραίότατα γράμματα διάβασα και δεν φαντάζομαι πόσο ευχαριστήθηκα. Δυστυχώς, ό χώρος δεν μου επιτρέπει να σάς πώ περισσότερα. Όταν μου άναγράψετε, έ;

ΕΓΚΡΙΣΕΙΣ ΨΕΥΔΩΝΥΜΩΝ

Κανένα ψευδώνυμο δεν εγκρίνεται, ούτε άναμένεται, αν δεν συνοδεύεται από τό δικαιώμα, όρ. 10.—Τά εγκρίνόμενα ή άναμένόμενα ισχύουν ως την 30 Νοεμβρίου 1936. Όσα συνοδεύονται από Α. άνήκουν σε άνόρια, και δσα από Κ, σε κορίτσια

Νέα Ψευδώνυμα: Άποκαλυπτής, ά.(παροδοθήτε). Πέτρος Άντιφέρ, ά. (ΣΒ). Νεοφερμένη, κ. (ΜΔ). Μικρή Άμαζών, κ. (ΣΝ). Τρομοκράτης, ά. (ΑΜ). Χιονισμένο Δενδράκι, κ. (ΝΤ). Μικρή Βολιωτοπούλα, κ. (ΙΑ). Γλυκειά Πονή, κ. (ΕΜ). Ραταπλάν, ά. (—). Μόγλης, ά. (ΙΠ). Άραπάκι, κ. (ΑΤ). Σώτος Χιμαϊρικός, ά. (ΚΦ). Χονδρός, ά. (Ο). Ναυτοπούλα του Αιγαίου, κ. (ΦΚ). Τσίν-Τσί-Λά, κ. (;). Σιάν-Φεύ, κ. (;). Φεγγοβόλο Άστέρι, ά. (ΝΕ). Λιγνός, ά. (Ι). Γαλάζιος Σπινθήρ, ά. (ΑΣ). Τσουκνίδα, κ. (ΑΔ). Δόν Ζουάν, ά. (ΤΜ).

Άνανεώσεις Ψευδωνύμων: Πρόμαχος της Έλευθερίας, ά. Δόξης Σέφανος, ά. Κατακτητής, ά. Βέλος, ά. Χρυσόνευρο, κ. Μύρτις, κ. Λευκή, κ. Ζουζού, κ. Αελλώ, κ. Πουπέ, κ. Σαρκηδών, ά. Χανουμάκι, κ. Μενεξές, κ. Μαγεμένο Βιολί, κ. Μικρό Άρμυλο, κ. Μυρέλλα, κ. Άρσενικός Νο 9, κ. Φόνης Λίστ, κ. Αιώνιος Θρούλος, ά.

ΓΙΑ ΤΗΝ Σ. Σ. Σ.

Απορρίπτονται: Στό «Ήλιοδασί-λεμα» της Ροδίας παρατηρώ άκόμη και το ίδιο: «Τά κυμάτα σου τ' άσημένια» είναι άδύνατο να συμβιβασθής, και κατά το μέτρο και κατά την όμοιοκαταληξία, με τον αντίστοιχό του: «σ' άγνωστα μέρη αϊθήρια». Τώρα που παρακολουθείς τη «Μικρή Στιχυοργική» δεν σάς επιτρέπεται να κάνεις τέτοια λάθη, και τό γράφω για να το έξερουν οι νεαροί ποιητές της Σ. Σ. Σ. πως από τώρα και στο έξής θά είμαι πολύ άσχημότερη για τα τεχνικά ελαττώματα των έργων τους άπ' ό,τι άλλοτε. Λοιπόν να μελετάτε τη «Στιχυοργική» και να την συμβουλευέσθε προτού να μου στέλνате ποιήματα. Βέβαια δεν έχω την άπαίτηση να είμαι άμεμπτα από την άρχή ως τό τέλος. Άλλά τά χοντρά λάθη που θά μπορούτε να τ' άποφύγετε και μόνοι σας, θά τα καταλάβω άσπινά.— «Πόσο γρήγορα» του Κορφαϊόπουλου. Πολύ βαρύ το κομμάτι. Η μετάφρασις σε μερικά σημεία καλή, σε άλλα πάλι ύστερη. Άς διαλέξη τό Κ. τίποτε άπλούστερο.— «Ό ήλιος» της Μυρτίλλης. Τό βασικό θέμα πολύ καλό άλλα τό κομμάτι έχει ένα πλήθος περιττολογίας που τό έξασθενούν και τό κάνουν υπερβολικά έκτενες. Έπίσης και τά λογοπαίγνια όταν επαναλαμβάνονται κάθε τόσο παύουν να έχουν γούστο. Μή φορτώνετε τόσο τό γράφικό

σας. Όσο πιο απλά γράφετε, τόσο μεγαλύτερη πιθανότητα υπάρχει να γράψετε ένα όρατο κι' ευχάριστο κομμάτι. — «Παραμονή Πρωτοχρονιάς» της Πέν. Το έλαβα πολύ άργά. Όπωςδήποτε όμως δεν θα δημοσιευόταν. Πολύ κοινό και το γράψιμο και το θέμα. — «Φεγγαρόλουστη νυχτιά». Κι' αυτό κοινότατο. — «Πατριωτισμός και φιλανθρωπία» του Κουτορνίθι. Το κομμάτι καλό και η μετάφραση πιστή, η γλώσσα όμως σχολαστική. Όσο γράφετε για τη Σ.Σ.Σ. να χρησιμοποιήσετε τη γλώσσα της Δικτατορίας. — «Τι δουλειά 'θες» της Κ. Σ. Γνωστότατο ανέκδοτο. — «Χειμώνας» της Νν. Ξξ. Μου φαίνεται πως είναι πολύ επηρεασμένο από κάποιο άλλο ποίημα που θα διάβασε ή φίλη μου. Έχει κάποια ακαταστασία στη διατύπωση. — «Τό χιόνι», χωρίς υπογραφή. Δεν έχει κανένα μέτρο και κανένα ρυθμό. Που και που εμφανίζεται κανείς από μια απότομη δημοκαταληξία. Παρουσιάζει και δυο φοβερές ανακρίβειες: «Όταν χιονίζει, οδέποτε βροντάει. Το χιόνι κ'όποτε βουδ' με νεκρική σιγή» και χωρίς μπουμπουνητά και αστραπές: «Επίσης «οὐράνιο τόξο» δεν παρουσιάζεται παρά μόνον ύστερα από βροχή, όταν η ατμόσφαιρα είναι ακόμη γεμάτη από σταγονίδια, στα όποια διαθλάται το φως του ήλιου. Δεν οδς τὰ λένε αὐτὰ στο σχολείο σας; — Θά εξακολουθήσω.

Η Διάπλασις ασπάζεται τους φίλους της: **Θεοφάνη** (ευχαριστώ πολύ για το άλλο λυπούμαι, αλλά τι να γίνει;) **Γιολόριαν** (διήγημα μέσ' στο γράμμα σου δεν υπήρχε ευχαριστώ για τα συγχαρητήρια· αυτά λοιπόν έκαμες όταν είδες άξαφνα στην εφημερίδα πως πήρα το Μετάλλιο...) **Μενεξέν** (ναί, καταλαβαίνω και τη χαρά σου για τη βράβευσή μου και την ευχαρίστησή σου από τα Νέκ μου· μου την παρασταίνεις δι' τόσο καλὰ στο γράμμα σου! Ξέρεις όμως τι χρονολογία έχεις γράψει; 5 Φεβρουαρίου 1935! άφηρημάδα, έ; . .) **Σερπετόν** (χαίρω πολύ· θά είδες βέβαια την έγκρισή· γράψε μου) **Σπουργίτην** (ευχαριστώ πολύ για τους δυο νέους συνδρομητάς, τους ένεγραψα· όραία ή φωτογραφία, θά δημοσιευθώ) **Ατροπον** (δεν πειράζει, να μου γράφης μόνον όταν σ' άφινουν τα μαθήματα· ξέρω πως είναι πολλά στην Ε' του Γυμνασίου· θά είδες την έγκρισή του ψευδώνυμου σου) **Νατάσσαν** (αυτό συ' ένεκρίνα· ευχαριστώ για τα καλὰ λόγια· μη διατάξεις να μου στείλεις και για τη Σελίδα· αν δεν θά είμαι τόσο καλό το πρώτο—που κι' αυτό δεν τό ξέρεις—θά είναι το δεύτερο, το τρίτο) **Πατατόν** (πολύ μ' ευχαρίστησε το πρώτο σου γράμμα· ω, καθόλου δεν είναι άργά για να ζήσης και μέσα στη διαπλάσι· κή οικογένειά· κι' άλλες έχω 17 χρονών και φοιτήτριες· το ψευδώνυμο, καθώς είδες, ένεκρίθη) **Πούπουλ** (και για τη δική σου γνωριμία χαίρω πολύ κι' ελπίζω να μου γράφης συχνά· ή 'Αγγελία σου έκανε 10,60 ώστε μου όφείλεις 4,60) **Ευθύμιον** (έλαβα, έξετέλεσα κι' ευχαριστώ πολύ για όλα· χαιρετισμούς κι' από τον κ. Ξερόπουλο) **Κεωφών Χαράν** (ευχαριστώ πολύ· θά είδες την έγκρισή του ψευδώνυμου· έχεις πολύ δικιο να σ' άρση ή δημοτική, ή γλώσσα της καρδιάς· το σωστό είναι ή **έκθεση**, ή **άνοιξη**, με η, κατά το ή βούλη επί της οί καλές, οί γυναίκες, με όμικρον γιώτα, γιατί είναι το ίδιο άρθρο του άρσενικο· οί άλλες γράφες είναι λανθασμένες) **Μαξιμ** (θα τα πούμε στο έρχόμενο) **Ελένην Β. Παπα** (ευχαριστώ πολύ για την άναγνώση και το

ξεσπάθωμα· έστειλα τα φύλλα στη νέα μου φίλη) **Χρυσόγειρο, Κεφαλλονίτη-πούλαν** κτλ. κτλ.

Είς δασκ' επιστολὰς έλαβα μετὰ τὴν 10 'Ιανουαρίου, θάπαντήσω στο έρχόμενο.

ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΑΙ ΑΣΚΗΣΕΙΣ

ΣΥΝΕΧΕΙΑ του 27ου Διαγωνισμού. 11 λύσεις του φυλλαδίου τούτου δεκταί μέχρι 1 'Απριλίου

90. Δεξιόγραφος

Ένα γιό του 'Ιακωβ
Με άρχαιο κάστρο ένώνω,
Και λιμάνι ισπανικό
Στή στιγμή σου φανερώνω.

Λουλού

91. Συλλαβογράφος

Σύμφωνό είναι το κεφάλι
Και το σῶμα... σκοτεινό.
Δέντρο ή και κουλί προβάλλει
Ξωτικό και μυθικό.

Άγνούλα

92. Αναγραμματισμός

Αν άπλως το τελικό
Μου το βάλλης γι' άρχικό,
Θεά πλέον δεν θά μείνω:
Πιο άταραίτητο θά γίνω.

Μόζαρτ

93. Ψαροκόκκαλον

```

* * * * *
* * * * *
* * * * *
* * * * *
* * * * *
* * * * *
* * * * *
* * * * *

```

Νάντικατασταθούν οί άστερίσκοι διά γραμμάτων ώστε νάναγινώσκονται κατά σειράν έξ άρχης: μεγάλη νήσος, προφήτης, μικρόν άγριον ζώον, σημείον της σίτσεως, μετεωρολογιόν, έγκλημα, βασιλεύς των Βαβυλωνίων, άρχία έλληνική πόλις.

Λευκοπυργιώτης

94. Κρυπτογραφικόν

1 2 3 4 5 6 7 8 = Άρχ. μαθηματικός
2 1 5 8 = Μάντις
3 4 2 8 = Έρπετόν
4 3 6 3 8 = Έγκλημα
5 1 5 6 5 = Πόλις
6 3 7 3 8 = Άνεμος
7 5 4 3 8 = Άνάπαυσις
8 5 6 3 8 = Χόρτον

Συριανός

95. 99. Μαγικόν ζών

Τη άναλλαγή ενός γράμματος εκάστης των κάτωθι λέξεων δι' ενός ζών (εις την άρχαίαν) πάντοτε το αὐτοῦ, νά σχηματισθῶν άνευ αναγραμματισμοῦ ἄλλαι τόσαι λέξεις:

Μαία, Θεία, Άλτις, Έτερος, ναί.
Ντινός Θώμης

100. Άκροστιχίς έξ 'Αντιθέτων

Νά εύρεθῶν αντίθετα των κάτωθι λέξεων τοιαῦτα, ὥστε τ' άρχικά των ν' αποτελοῦν μεγάλην νήσον της Μεσογείου:

δοῦλος, άσθενής, άρχή, συμφιλώσις, πραγματικότης, δουλῶ.

Τεῖλ

101. Φωνηεντόλιπον

μ - δς - π - τ - τ

Αἰώνιος Θρύλλος

102. Γρύφος

```

ος ος ος ος ος
ος Πάν Τ ξ ος
ος ος ος ος ος
ος ος ος ος ος
ος ος ος ος ος

```

Ναυτοπούλα της Άνδρου

ΑΥΞΗΣΙΣ

των Πνευμ. Άσκήσεων του φύλλ. 47

602. Άνδεις (αν δης... — 603. Ά-
θως-Άθος. — 604. Έδαφος-Έπαφος.
— 605. Ό Χάρος, ή Χάρις. — 606.
Κ Α Λ Α Μ Ο Σ 607. ΠΑΡΑΣΧΟΣ
Α Α Υ Κ (Άράς, Ρά, σπά-
Α Α Ρ Ι Σ Σ Α ρος, χαρά, όπός).
Α Ι Τ Π — 608 - 612. Διά
Μ Υ Σ Τ Ι Κ Α του ΔΕ: δεξιός,
Ο Σ Κ Ν ένδεκα, Γεδεών,
Σ Κ Α Π Α Ν Η δέμας, άдетος. —
613. ΕΛΒΕΤΙΑ-ΑΝΝΙΒΑΣ (ΈπΑρει-
νόνδας, ΛιΝος, ΒεΝετία, ΈδΙσων,
ΤίΒερης, ΙσΑβέλλα, ΑίΣχινος). — 614.
Νίψον άνομήματα μη μόναν όψιν· —
615. 'Η ίσχύς έν τη ένώσει (ι εις χις
εν τι, έν ο σι).

ΜΙΚΡΑΙ ΑΓΓΕΛΙΑΙ

[ΑΨ—107]

Ιδρύεται μέγας σύλλογος
ΜΥΣΤΗΡΙΩΔΩΝ
Σκοπός: Διάδοσις Δικτατορίας, άποκα-
λύψεις, διαγωνισμοί. Διαπλάσπουλα, προ-
φυλαχθήτε. Προσεχώς άποκαλύψεις!!!

[ΑΨ—108]

Μίνυ-Μάους, περιμένω δ, τι μου υπο-
σχέθηκες, μαζί με γραμματάκι σου.
Σφιγξ

[ΑΨ—109]

Διαπλάσπουλα·ες, θέλετε να γνωρι-
στούμε; Γράψτε: κ. Χ. Παπαλεωνί-
δου για τον Αιθέριον. Γυμνάσιον Καρπα-
νησίου.

[ΑΨ—110]

Διαπλάσπουλα·ες, ανταλλάσσω τετρα-
διάκτα. Δ/σις: Άέλαν Τορογαλά, Ζά-
κυνθον, δις: Χιονισμένο Δενδράκι

[ΑΨ—111]

Πρωτοπαίνοντάς στην κίνηση χαίρε-
τώ όλους·ες. Γειά σου, Πόκ.

[ΑΨ—112]

Αρσενικός Νο 9, γιατί το πρωτ' τόσο
νωρίς στη στήση; Άρσεν Λουπέν

[ΑΨ—113]

Επαναλαμβάνοντας την (ΑΨ—30) άγγε-
λία μας, προσκαλούμε όλα τα Διαπλά-
σπουλα της Άθηνας, να έρθουν στις 9
Φεβρουαρίου έ. έ. στις 11 π. μ. στα Γρα-
φεία του Σύλλόγου μας: Όδός Πρατινού-
Διοχάρους 32.

[ΑΨ—114]

Τρελλοπαρέα! Σαπουνοφουσκα οί ά-
ποκαλύψεις σου (!) Οί «Αναλφάθη-
τοι», άποκαλύφθηκαν στις (ΑΨ—95) (ΑΨ—
274) (ΑΨ—584), Ένδοξος Έλλάς (σελ.
571—1934). Τρύπα στο Νερό! Νόν... ά-
ποκεφαλίζεσθε! ΣΑΡΠΗΔΩΝ=ΔΑΝΟΣ.

[ΑΨ—115]

Ζουζού... όποιος πλησιάζει... Σπίρ-
το, και μάλιστα... Μονάχο, καίγεται!
Σπίρτο Μονάχο

[ΑΨ—116]

Ζουζού! Solve senescentem... Δεν
σέφταναν οί γνώσεις σου, νάπαντήσης
και για το Χανουμάκι; 'Ισχαντέρ

[ΑΨ—117]

Αλληλογραφώ με όλους. Δ/σις: Έλένην
Γιαμαλάκη, 'Ηράκλειον Κρήτης διά
Ξανθή Κρητικοπούλα